Aardige Sprookjes

№ 172.

Ki
5105

Berlin
Adolph Engel.

C. Offterdinger. p.

№ 172.

4/32993

Aardige Sprookjes.

A A
1

24

vroolijke fabels met

mooie plaatjes.

KIND- BOEK- LEESZAAL
O. L. B. 'S-GRAVENHAGE

Nº 172.

R.B.L.
408

Sneeuwwitje.

Er was eens eene koningin die wou een kindje hebben zoo wit als sneeuw, zoo rood als bloed en zoo zwart als ebbenhout. Het duurde ook niet lang of ze kreeg zoo'n dochtertje, dat ze Sneeuwwitje noemde. Maar ze had niet lang pleizier van haar kind, want ze stierf spoedig.

Een jaar later nam de koning eene tweede gemalin, eene zeer schoone vrouw. Ze was zoo trotsch op hare schoonheid, dat ze niet kon velen, als iemand mooier was dan zij. Deze koningin had een tooverspiegel. Als ze daaraan vroeg: „Spiegeltje, spiegeltje aan den wand, wie is de schoonste in 't gansche land?" dan antwoordde het: „De schoonste in 't land zijt gij!" en ze was tevreden.

Sneeuwwitje werd grooter en elken dag mooier. De koningin vond dat erg naar en vroeg aan haar spiegel, wie van haar beiden de mooiste was. Toen kreeg ze ton antwoord: „Vorstin, op schoonheid roemt ge vrij, — Maar Sneeuwwitje is duizendmaal schooner dan gij."

Nu had ze geen rust meer van afgunst. In 't geheim gaf ze een jager bevel Sneeuwwitje te dooden. De jager nam Sneeuwwitje mede naar een groot bosch, maar toen hij op 't punt was haar te dooden, kreeg hij berouw en liet hij haar in 't leven. In haar plaats schoot hij een jong hertje dood en bracht het hart en de lever daarvan bij de koningin, om te bewijzen, dat hij Sneeuwwitje gedood had.

Sneeuwwitje dwaalde nu in 't bosch rond. Toen het donker begon te worden, bemerkte ze eindelijk een huisje, ging er heen en trad binnen. Hier vond ze een tafeltje staan dat voor zeven personen gedekt was. Er stonden zeven kleine bordjes en zeven bekertjes, daarnaast lagen zeven kleine messen en vorkjes, voor elke plaats stond een stoeltje en tegen den muur stonden zeven bedjes naast elkander. Sneeuwwitje had groote honger en at van elk bordje iets, dronk uit elk bekertje een teugje, en wilde toen in een der zeven bedjes gaan liggen, maar geen een paste. Het eerste was te smal, het tweede te kort, het derde te laag en zoo hapeerde er aan elk bedje wat, tot eindelijk het zevende goed was. Hier bleef het in liggen en viel in slaap.

Spoedig daarop kwamen de bewoners van het huisje, de zeven dwergen, en deze bemerkten terstond, dat iemand binnen geweest was. Verwonderd riepen ze door elkander: „Wie heeft van mijn bordje gegeten?" „Uit mijn bekertje gedronken?" „En stukje van mijn boterham gebroken?" en zoo maar voort, tot ze eindelijk Sneeuwwitje ontdekten. Dadelijk waren allen naar 't bedje gegaan en zagen nu met verbazing naar het aardige kleine meisje. Door het praten en het licht werd sneeuwwitje wakker, ging opzitten, vertelde aan de dwergen, hoe ze daar gekomen was en verzocht of ze bij hen mocht blijven. De goede dwergen hadden medelijden met haar en hielden haar bij zich. Sneeuwwitje paste nu op 't huis en hield dat in orde.

De koningin dacht nu dat Sneeuwwitje dood was en zij nu de schoonste zou zijn, ging dies weer naar haar spiegel en vroeg als gewoonlijk, waarop ze ten antwoord kreeg:

„Dez schoonste in 't gansche land ijt gij,
Maar Sneeuwwitje over de bergen,
Die woont bij de zeven dwergen,
Is duizendmaal schooner dan gij."

Toen ze dat hoorde, besloot ze zelf Sneeuwwitje te dooden. Ze verkleedde zich als eene oude koopvrouw en verkocht haar een gouden ceintuur. Bij 't wijzen twe ze die dragen moest, trok ze dien zoo vast aan, dat Sneeuwwitje dood neerviel. Gelukkig kwamen de zeven dwergen spoedig thuis en maakten de ceintuur los. Nu werd Sneeuwwitje weder levend. Toen de booze koningin thuis van haar spiegel hoorde, dat Sneeuwwitje toch nog leefde, werd ze boos, verkleedde zich weer op eene andere manier en verkocht haar, door 't open staande raam een mooie kam. Maar deze was vergiftigd en Sneeuwwitje viel dood neer, toen ze die in de haren stak. Ook dit keer vonden de twergen de oorzaak, en toen ze de kam uit de haren getrokken hadden, was Sneeuwwitje weer gezond.

Woedend boos was de koningin toen ze dit vernam. Nu vergiftigde ze de helft van een mooien appel, verkleedde zich als boerin en gaf aan Sneeuwwitje, die geen kwaad vermoedde, de vergiftigde helft. Nauwelijks had ze er een hapje van genomen, of het vergif deed zijn werking en Sneeuwwitje viel dood neer. Deze maal vonden de goede dwergen niets en Sneeuwwitje bleef dood. Dmdat ze er zoo mooi uitzag legden de dwergen haar in een glazen kist en zetten die in 't bosch, terwijl een van hen voortdurend de wacht er bij hield. Nu gebeurde het dat de jonge koning in 't bosch verdaalde. Hij zag Sneeuwwitje en vroeg aan de dwergen of ze hem de kist met Sneeuwwitje wilden geven, want zonder haar kon hij niet meer leven. De zeven dwergen vervulden zijnen wensch en de bedienden moesten de kist weghalen. Maar een van hen struikelde over een steen, en door den schok kwam het stukje appel te voorschijn en werd Sneeuwwitje weer levend. De koning was daardoor hoogst gelukkig. Hij trouwde met Sneeuwwitje en de bruiloft had met groote pracht plaats. De booze koningin kwam ook op 't feest, moest rood gloeiende pantoffels aantrekken en met die pantoffels aan zoo lang dansen tot ze dood neerviel. Sneeuwwitje evenwel leefde nog lang met haar gemaal in vreugde en voorspoed, en als ze niet gestorven waren, zouden ze nu nog leven.

Asschepoes.

ER was eens een klein meisje. Haar lieve moeder was gestorven en hare tante, eene rijke, trotsche vrouw, die twee dochters had, nam haar in huis. Het arme kind kreeg het nu bitter slecht. Hare mooie kleertjes werden haar afgenomen en ze kreeg daavvoor een smerig, grijze jak in de plaats. Ze moest al het zware, ruwe werk doen als hout kloven, water holen, wasschen en schuren. Al wat er te doen was, moest zij doen. En de beide zusters scholden haar nog uit voor Asschepoes, omdat ze door haar werken er niet zoo netjes uit zag.

Als Asschepoes met haar werk klaar was, ging ze naar het graf van hare moeder en schreide bittere tranen. Die tranen bevochtigden een stekje van een hazelaar, dien ze eens op dat graf had geplant. Dat stekje groeide nu tot een grooten struik.

Op zekeren tijd zou de koning een groot feest geven, dat drie dagen moest duren. Alle jonkvrouwen van het land waren tot dat feest genoodigd, want de prins zou een van haar tot zijne gemalin kiezen. De beide zusters maakten zich ook gereed voor die partij.

Toen Asschepoes de beide zusters hielp met aankleeden, kreeg ze ook lust om naar het bal te gaan en te dansen. Ze vroeg daarom of ze ook meegaan mocht. Maar dat viel tegen. Ze werd uitgelachen. En toen ze niet ophield met vragen, wierp de booze vrouw een zak linzen in de asch en zei, als ze de linzen binnen het uur uit de asch had gezocht, mocht ze meegaan.

Toen was Asschepoes blij, want ze wist dat ze stellig geholpen zou worden door de vele vogeltjes, voor wie ze altijd voeder strooide. Ze ging daarom naar den tuin en riep haar vriendjes om bij het uitzoeken te helpen. „De goede in't potje, de slechte in't kropje."

Nu kwamen er een macht van vogeltjes het keukenraam binnenvliegen en eer een half uur om was, was het werk klaar. Als Asschepoes gehoopt had nu te mogen meegaan, dan had ze misgerekend. Hoewel men het haar beloofd had, toch moest ze weer in de keuken zitten. De zusters lachten haar uit en zeiden, ze moest maar met haar vuile jak naar het bal gaan.

Toen de hoogmoedige vrouw met hare dochters was weggereden, ging het bedroefde meisje naar het graf harer moeder en schreide bitter. Het duurde niet lang of er kwam een klein wit vogeltje aanvliegen, die Asschepoes troostte en haar den raad gaf om kleeren aan het boompje te vragen.

Nauwelijks had het meisje gezegd: „Boompje, hoor naar mijn begeeren en geef mij nu eens mooie kleeren" toen een kostbaar kleed naar beneden viel, dat Asschepoes spoedig aantrok en waarmee ze naar het feest ging. Toen ze in de zaal kwam, uitten de gasten een kreet van bewondering en ieder dacht dat ze een vreemde prinses was, want ze was bepaald de schoonste van allen. De prins ging spoedig naar haar toe en danste den geheelen avond met haar. En als iemand anders met haar dansen wilde, kwam hij er bij en zeide: „Zij danst alleen met mij." Te middernacht was de schoone vreemdelinge verdwenen. Niemand had Asschepoes herkend.

Den volgenden dag ging het precies als den eersten dag.

Toen den derden dag tante en de zusters waren weggereden, ging Asschepoes weer naar het graf van hare moeder, schudde het hazelnotenboompje en zei:

„Boompje, hoor naar mijn begeeren, — En geef mij nu eens mooie kleeren!"

Nu viel een kleed naar beneden dat zoo mooi was als men nog nooit had gezien. En toen Asschepoes daarmee op 't bal kwam, dacht iedereen dat ze eene fee was. De prins liet haar den ganschen avond geen oogenblik alleen.

Toen de klok middernacht sloeg, verdween Asschepoes weer en was nergens te vinden. De prins had echter deze keer een list bedacht en de trap van boven tot beneden met lijm laten bestrijken. Toen Asschepoes haastig wegijlde, bleef een van haar schoentjes aan de trap kleven.

De prins, die haar nageijld was, raapte dat schoentje op en liet den volgenden dag door een heraut bekend maken, dat de jonkvrouw wie het schoentje paste, zijne gemalin zou worden.

Nu kwamen van alle kanten de meisjes toestroomen, maar met één kon het schoentje aantrekken. Ook de zusters probeerden het, en oewel ze erg kleine, nette voetjes hadden, paste het haar toch niet. „Maar," zei de prins tot de moeder, „ik meen toch, dat u drie dochters heeft." „Ja," was het antwoord, „daar is nog zoo'n nare, vuile Asschepoes, maar die kan met haar vuile plunje niet voor den dag komen."

De prins wilde evenwel, dat Asschepoes ook zou komen. En zie, toen Asschepoes kwam en't schoentje aanpaste, zat het haar alsof 't voor haar gemaakt was. De prins herkende zijne schoone danseres en was zeer blijde, haar eindelijk gevonden te hebben. Terstond kwam een prachtige, gouden koets voor de deur. Asschepoes stapte er in met den prins en zeed met hem naar zijn kasteel.

De bruiloft werd spoedig met groote pracht gevierd, en ze leefden nog lang gelukkig en tevreden tot aan hun dood. De moeder met hare dochters stierven echter heel gauw van nijd, omdat Asschepoes toch koningin was geworden.

Dolleschal. P.

Broertje en Zusje.

ER waren eens een broertje en een zusje wier lieve moeder gestorven was. Nu waren ze bij eene tante gekomen. Maar deze was niets lief voor de beide kinderen, gaf hun dikwijls slaag en nooit genoeg eten. Toen zei het zusje eens:

„Kom, broerlief, we loopen weg, het bosch in. Slechter kunnen we het nooit krijgen dan we het bij onze booze tante hebben.“ Ze gaven elkaar een handje en liepen nu het bosch in. Toen het avond werd, gingen de kinderen in een hollen boom zitten, kropen dicht tegen elkaar aan en sliepen tot den volgenden ochtend.

Toen broertje en zusje weer een heelen dag en een heelen nacht geloopen hadden, kreeg het broertje dorst en wilde drinken. Ze zochten daarom naar eene bron. De booze tante had echter alle bronnen betooverd, om de kinderen te doen sterven. De eerste bron waar ze aan kwamen murmelde: „Wie van mijn water drinkt, wordt een tijger.“

De knaap bedwong zijn dorst en wachtte tot de volgende bron. Deze klaterde voortdurend: „Wie van mijn water drinkt, wordt een wolf.“

Het ventje wachtte meer geduldig, maar bij de volgende bron, kon hij het niet langer uithouden. Hij dronk en werd nu een jong hertje.

Wat huilden toen die kindertjes. Zusje bond het jonge hertje haar gouden kouseband om den hals en voerde het zoo door het bosch, opdat ze niet van elhander afraken zouden. Na lang loopen kwamen ze ten laatste aan een ledig houten huisje en ze besloten hier te blijven wonen.

Zustertje maakte hier nu voor haar hertje een zacht leger van mos en boomblaren en bracht telkens, als ze uitging om vruchten en bramen voor zich te zoeken, wat malsch gras en versche kruiden mee, want dat at broertje alleen nog maar, sints het een jong hertje was geworden.

Nu gebeurde het, det de jonge koning een groote jacht zou houden, en het hinniken der paarden, het blaffen der honden en het geschal der jachthoorns drong door tot in het huisje van zuster en broeder.

„Ik moet ook ter jacht,“ zei het hert, „anders word ik ziek.“ Zusje liet hem gaan, en 's avonds kwam het weer thuis. Den derden dag kwam het hertje thuis met een wonde aan den poot. De jonge koning kwam dadelijk achteraan. Hij stond er verbaasd van zoo'n schoon meisje in het bosch te vinden, nam haar bij de hand en vraagde, of ze zijne vrouw wilde worden. Met blijdschap zei het zusje van ja, nam haar hertje en volgde den jongen koning naar zijn slot. De bruiloft had spoedig plaats en de jonge koningin werd zeer bemind en geeerd.

Spoedig heerschte er groote vreugde in het slot, want een jonge prins werd geboren. Die tijd van drukte gebruikte de booze tante om de jonge koningin te dooden. Toen de koning op zekeren dag op jacht was, sloop ze, als kamenier verkleed, naar de zieke, bracht haar in het bad, deed de deur spoedig op slot, en maakte onder de kamer een groot vuur aan, zoodat de jonge koningin stikte. Daarop lei ze haar eigen leelijke dochter in het bed der vorstin, en toen de koning kwam om naar zijn vrouw en kind te zien, hield die oude hem tegen en zeide:

„Volstrekt niet, heer koning, de vorstin heeft rust noodig, en mag ook zoo gauw het licht nog niet zien.“

De koning ging heen en vermoedde niet, hoe hij bedrogen werd. Te middernacht evenwel, toen alles sliep, en alleen de min van den kleinen prins nog wakker was, ging zachtkens de deur open, en de echte koningin, die op zoo verschrikkelijke wijze om 't leven was gekomen, trad binnen, boog zich over haar kind, kuste en liefkoosde het en legde zijn bedje terecht. Daarop ging het naar het hertje, liefkoosde het en verdween toen.

Zoo ging dat vele dagen achtereen. Eindelijk vertelde de min aan den koning wat ze reeds zoo dikwijls had gezien, en deze besloot dien nacht de wacht te houden. Toen het nu twaalf uur had geslagen, kwam de jonge koningin weer binnen, liefkoosde eerst haar kind, toen het hertje en zeide:

„Lief kind, lief hert, nog eene keer, — En dan ziet gij mij nimmer weer.“

De koning durfde de verschijning niet toespreken, maar waakte den volgenden nacht weder. Toen de koningin weder haar kind had verzorgd en het hert had gestreeld en voornemens was heen te gaan, ijlde de koning op haar toe, sloot haar in zijn armen en zeide:

„Zijt gij niet mijn lieve vrouw? Zeg, wat is er met gebeurd?“

En de koningin werd weer levend. Ze viel haar man om den hals en vertelde wat haar was overkomen. Toen werd de koning toornig en liet de booze tante met hare dochter verbranden. Zoodra de oude tot asch verbrand was, kreeg ook het hert zijne gedaante van vroeger terug en stond daar als een sierlijk, schoone ridder.

Zoo leefden ze nu allen tezamen heerlijk en in vreugde in 't slot des konings, en als ze niet gestorven waren, zouden ze nog leven.

Hflinzer.

Tafeltje, dek je, ezeltje, strek je, knuppel, uit den zak.

Er leefde eens een arme kleermaker, die drie zonen had en waarvan hij plan had degelijke menschen te maken. De oudste, dien men altijd den langen noemde, werd kastemaker, de tweede, die de bijnaam van den dikke had, werd molenaar, en de jongste, dien ze den domme noemden, werd draaier. De vader wilde niet dat zijn jongens altijd maar op hun dorpje bleven om schraaltjes den kost te verdienen, maar verlangde dat ze de wereld in zouden gaan om vooruit te komen.

De oudste, de het eerst zijn leerjaren achter den rug had, ging vol moed op reis. Maar het geluk, dat hij hoopte te vinden, bleef achterwege, want waar hij ook werk zocht, nergens kon men hem gebruiken. Verdrietig ging hij verder, toen een oud mannetje hem aansprak en vroeg, waarom hij zoo treurig was. De lange beklaagde zich toen, dat hij met den besten wil geen werk vinden kon.

„Wat ben je van je ambacht?“ vraagde het mannetje. — „Ik ben kastenmaker,“ zei de lange. — „Nu, dan kun je bij mij aan't werk komen,“ zei het mannetje, en de lange nam met blijdschap het aanbod aan. Hij werkte vlijtig en had het nu ook heel goed. Eenige maanden later kreeg hij echter gedaan, omdat zijn baas geen werk meer voor hem had. Tot loon gaf hij hem een eenvoudig tafeltje, dat de gave bezat, de heerlijkste spijzen en dranken voor den daag te tooveren, zoodra man maar zei: „Tafeltje, dek je.“ De lange dankte wel duizendmaal en ging op weg naar huis.

Onderweg ging hij een herberg binnen, liet zich eene onbezette kamer geven en smulde daar van zijn tafeltje. Maar de herbergier had alles door het sleutelgat afgegluurd, en toen de lange sliep verwisselde hij het toovertafeltje met een heel gewoon, dat er net zoo uitzag. Toen de lange nu thuis kwam en het tooverkunstje wilde vertoonen, gebeurde er niets met het tafeltje, toen hij zijn tooverspreuk zei. Jong en oud lachte hem uit. Hij moest nu weer zijn gereedschap ter hand nemen en verder met hard werken zijn karig kostje verdienen.

Onderwijl was de dikke nu zoo ver gekomen, dat hij evenals de lange de wereld zou ingaan. Op zijn weg trof hij evenzeer het oude mannetje aan, dat hem ook terstond werk gaf. In plaats van een kastenmakerswerkplaats was er nu een groote molen. De dikke was een vlijtige, onvermoeide knecht, zoodat zijn baas bijzonder over hem tevreden was en hij behandelde hem dan ook als zijn eigen zoon. Nadat hij zoo eenigen tijd had gewerkt, moest hij ook ophouden, en ontving als loon een ezel. Als hij tot dit dier zei: „Ezel, strek je,“ dan gooide hij bij elken slag met zijn poot, glinsterende dukaten op den grond.

Op weg naar huis kwam de dikke ook in de herberg van den bedrieger. Deze had al heel gauw bemerkt, hoe de vork in den steel zat met den ezel, en toen de dikke den volgenden dag de reis naar huis voortzette, had hij maar een heel gewone ezel bij zich, want de herbergier had den goudgevenden ezel voor ziehzelven gehouden. Thuis ging het den dikken evenals het den langen gegaan was: toen de ezel zijn kunstjes zou vertoonen en het niet kon, werd zijn baas door allen uitgelachen. Hij moest zich weer als molenaarsknecht gaan verhuren en door harden arbeid zijn brood verdienen.

Een jaar later was de domme klaar bij zijn baas, waar hij in de leer geweest was. Nu ging hij ook de wereld in. Evenals zjn broers, kwam ook hij het oude mannetje tegen. Deze nam hem mede en gaf hem werk. Eenigen tijd later ging het juist als vroeger: „Het werk is gedaan, nu moet je maar ergens anders aan't werk zien te komen.“ Als loon voor zijn arbeid kreeg hij een eenvoudig zakje. Wanneer men nu zei: „Knuppel, uit den zak,“ dan kwam daar een stok uit, die op ieder lostrommelde, wie den domme kwaad deden.

„Zie je,“ zei het mannetje, „je broers hebben zich de kostbare geschenken laten ontstelen. Hoe zou het nu met jou wel afloopen, als je wat moois hadt, jou noemen ze toch overal den domme.“

De domme evenwel meende, dat hij tooch zoo'n heel onbeteekenend geschenk niet gekregen had. Hij bedankte zeer vriendelijk en ging op weg.

Ook hij kwam in de woning van den boozen herbergier, die zijn beide broeders bedrogen had. Voor hij naar bed ging gaf de domme zijn zakje aan den waard en waarschuwde hem toch vooral niet te zeggen: „knuppel, uit de zak,“ want dat kon hem wel eens opbreken.

Nauwelijks was de herbergier alleen, of hij zei: „knuppel, uit den zak,“ want hij dacht dat er heel wat komen zou, omdat het tafeltje en de ezel hem ook al zooveel goeds aanbrachten. De knuppel, lang niet lui, gehoorzaamde terstond en roffelde dapper op den rug van den dief. Deze riep in zijne benauwdheid den domme. Toen deze kwam liet hij den knuppel zoo lang op den rug van den waard losslaan, totdat deze het echte tafeltje en den goeden ezel had teruggegeven.

Hierna ging hij recht in zijn schik op den ezel zitten, nam het tafeltje op den rug en reed naar huis. Met gejuich werd hij ontvangen en groot was aller blijdschap, toen hij de tooverkunsten uitvoerde. De ouders en de zonen bleven voortaan bij elkander wonen en maakten gebruik van de kostbare geschenken die ze ontvangen hadden.

Reintje de Vos.

Koning Nobel, de loeuw, zou eens eene groote rechtszitting houden, om vonnis te vellen over de vele misdaden, die Reintje, de Vos, had begaan. Want hij had Izegrim, den wolf, en diens vrouw uitgescholden en bespot; ook had hij van Wakker, den hond, het laatste worstje gestolen en van Kantekleer, den haan, bijna alle kinderen gedood en opgegeten; ja, nog veel meer booze dingen had hij gedaan, zoodat koning Nobel aan Bruin, den beer, bevel gaf, Reintje voor de rechtbank te roepen.

Bruin ging dan op weg naar Malepart, het kasteel van Reintje. Toen hij daar aangekomen was, riep hij luide: „Heer neef, doe open, want ik kom als afgezant van den koning, en daag u voor het gerecht, opdat ge u verantwoordt." Reintje hoorde die onaangename tijding, en trachtte iets te verzinnen om den beer kwijt te raken. Vriendelijk ging hij hem te gemoet en zei: „Dag, beste oom, ik zou wel graag terstond met je meegaan, maar ik heb last van het eten, dat ik gebruikt heb." — „Wat was het dan?" vraagde bruin. „Honig," antwoordde Reintje, „in den regel eet ik die niet, maar ik had ergen honger."

Bruin begon te watertanden, toen hij over honig hoorde spreken, en hij vroeg of Reintje hem niet wat bezorgen kon, dan zou hij zich niet ondankbaar toonen. Reintje beloofde hem dit en bracht den beer in den tuin van timmerman Rust. Hier lag een boomstam, waarin twee wiggen zaten, zoodat de spleet open stond.

In dezen boom zit de honig, steek je hoofd nu er maar recht diep in," zei Reintje, en Bruin, die op geen kwaad verdacht was, deed het. Reintje maakt spoedig dat hij wegkomt — en de beer is gevangen. Brullend van pijn, haalt hij eindelijk met moeite zijn hoofd er uit, maar de voorpooten bleven erin steken, al trok hij nog zoo veel. Reintje lachte hem uit, en vluchtte naar zijn kasteel.

Door het leven dat er gemaakt werd ontwaakte baas Rust en toen hij kwam aanloopen en den beer zag, ging hij snel hulp halen om Bruintje van kant te maken. Tal van boeren kwamen er aan gewapend met hooivorken, spiesen, enz. en sloegen onbarmhartig op den beer los. Met groote moeite gelukte het hem eindelijk de pooten uit het hout los te krijgen, maar, o wee, de huid ervan liet hij er bij in den steek. Woedend van pijn viel hij op de boeren aan, zoodat ze ijlings op de vlucht gingen. Bruin sukkelde met moeite naar een nabijzijnde rivier, en zwom toen naar het hof van koning Nobel terug.

Toen de koning alles vernomen had, werd hij zeer boos, en beloofde geduchte wraak te nemen. Hij zond nu Hein, den kater, om Reintje te halen. Toen Hein te Malepart gekomen was en zijn boodschap had gemeld, bood Reintje hem aan naar een plaats te brengen, waar zeer veel muizen waren, dan kon hij zich wat te goed doen na zijn reis. Hij bracht nu den kater naar de schuur van den pastoor. Die schuur had een leemen wand, welke door Reintje stuk gemaakt was, om gemakkelijk een vet kipje te stelen. De pastoor, die er op verdacht was, had een strik voor de opening gemaakt, en toen Hein door 't gat kroop, zat hij er in vast. Wel smeekte hij den vos om hem te helpen er uit te komen, maar deze lachte hem uit en maakte dat hij wegkwam.

Toen de pastoor in de schuur kwam en den gevangene zag, dacht hij, dat het Reintje, de dief, was en wekte daarom de dienstboden, die allen op den armen kater lossloegen. Deze weerde zich als of hij dol was en krabde en beet, zoodat zijn aanvallers eindelijk weg liepen. Hij had er evenwel een oog bij verspeeld. Nu knaagde hij net zoo lang aan den strik tot die stuk was, en pijnlijk van de slagen ging hij naar den koning terug. Wijl de wetten voorschreven dat ieder beschuldigde driemalen opgeroepen moest worden, moest nu Grimbaard, de das, de oproeping doen. Dezen gelukte het Reintje over te halen naar het hof te komen.

Nu hier in zijn bijzijn alle beschuldigingen herhaald werden, verloor hij den moed. Hij werd ter dood veroordeeld. Reintje sprak evenwel over een grooten schat, dien hij in Flaanderen had begraven, en de koning schonk hem genade onder voorwaarde, dat de vorst den schat zou ontvangen. Bellijn, de ram en Lampe, de haas, moesten voor alle zekerheid medegaan.

Te Malepart aangekomen liet hij Bellijn buiten wachten, en ging hij met den haas naar binnen. Maar nauwelijks waren ze binnen of Reintje beet Lampe de keel af en at hem toen op. Den kop deed hij in een zakje, gaf dit aan Bellijn en gaf daarop de boodschap mede aan den koning, dat de brief in 't zakje was.

Toen de koning in het zakje den kop van 't arme haasje vond, kende zijn boosheid geen grenzen. Hij liet Reintje met geweld uit zijn woning halen. Toch wist hij door zijn praatjes den armen Bellijn van dezen moord te beschuldigen en zich zelven van alle schuld vrij te pleiten. Hij wilde er zelfs om vechten met Izegrim, en dien overwinnen. Zijn aanbod werd aangenomen en door list wist Reintje den wolf te overwinnen. Nu sprak koning Nobel hem vrij, maakte hem tot baron en raadsheer en bracht hem in statigen optocht naar zijn kasteel Malepart.

Peter Munk en het glasmannetje.

Vele jaren geleden woonde in het Schwarzwald een arme kolenbrander, Peter Munk, die zeer ontevreden was over zijn armoedig lot. Hij wenschte liever een rijk houtkooper of glasblazer te zijn. Daarom was hij voornemens naar den boozen Michiel te gaan, en dezen te vragen of hij hem rijk maken wilde. Hij durfde het echter niet te doen, om zijne moeder. Deze had dikwijls, als er bezoek was van vriendinnen, verteld, dat de booze Michiel een akelige man was, die overal belooning voor moest hebben, en als de menschen zijn hulp kwamen inroepen, hun hart en hun goed geweten deed verliezen. Peter wou het dus eerst met het glasmannetje Schatman probeeren, van wien zijne moeder ook zoo veel verteld had. Peter kleedde zich nu zoo netjes mogelijk aan en ging op weg daarheen. Aangekomen, nam hij beleefd den hoed af en riep verlegen:

„Mijnheer Schatman, heb toch medelijden met mijn akelig lot.“

„Zoo — wat wil je dan?“ vraagde een fijn stemmetje, en toen Peter rondkeek, zag hij een heel klein glasmannetje. Hij vroeg nu om een schatrijk mensch te worden. Het mannetje was boos over dat verlangen, maar gaf Peter toch zijn zin. Domme Peter wenschte de grootste glasblazerij in den omtrek te hebben, en zooveel geld te bezitten, dat hij het niet kon tellen. „Je zult het hebben,“ zei het glasmannetje, en verdween.

Peter maakte nu dat hij thuis kwam, zoo blij was hij. En, wat een wonder! in plaats van zijn klein huisje, staat er een groote glasblazerij met een deftige woning. Peter leefde nu vroolijk naar zijn zin. Maar hij kon niet lezen of schrijven en rekenen nog minder; en wijl hij zich niet om zijn zaken bekreunde, was dat vele geld spoedig op, zoodat hij nog armer was dan voorheen. Nu werd hij boos op het glasmannetje, omdat de halp van zoo korten duur was geweest. Want, dat hij zelf de schuld was van zijn ongeluk, daaraan dacht hij in het geheel niet. Hij ging daarom weer naar de drie denneboomen, waar het glasmannetje altijd te vinden is, en riep: „Mijnheer Schatman, help mij nog eens, maar wat beter dan de vorige keer, opdat niet alles zoo spoedig op is.“

„Zeg,“ klonk de schelle stem van het mannetje, „is dat niet die brutale Peter, die me daar roept? Ga maar weg, van mij krijg je geen cent meer. Je plicht was te bidden en te werken, en dat heb je geen van beiden gedaan.“

Nu werd Peter boos, en riep: „Werken! nu, dan heb je net de rechte voor. Je bent een gierigaard. Dan ga ik nog liever naar den boozen Michiel, die heeft zooveel praatjes niet.“ En eer Peter er aan denkt staat de booze Michiel reeds voor hem. „Wat moet je toch?“ zegt deze. „Niets, niets, mijnheer!“ stottert Peter, en loopt weg, zoo hard hij kan. Maar toch denkt hij voortdurend aan rijk worden, en te middernacht is Peter weer op weg naar de drie dennen, om Michiel te spreken. Nauwelijks heeft hij hem geroepen, of daar stond deze weer en nam Peter mee naar zijn onderaardsche woning. Hier maakten ze eene overeenkomst. Peter gaf zijn hart en kreeg er een steen voor in de plaats, met zooveel geld als hij maar wilde hebben. Nu viel hij in een diepen slaap, waaruit hij den volgenden ochtend werd gewekt door een vroolijk wijsje van een postillon, die op zijn hoorn blies. Wat trotsch en heerlijk rijdt hij in zijn wagen. Maar zoo stil en onbegrijpelijk vreemd was het daar binnen bij hem geworden. Pleizier had hij niet, verdriet evenmin. Och, hij had ook maar een steen in zijn binnenste en geen hart, en spoedig keerde hij erg ontevreden naar huis terug.

Hij begon nu handel te drijven in hout en leende geld uit tegen hooge rente, zoodat hij spoedig als een hardvochtig mensch bekend stond en overal werd gevreesd. 's Nachts zag hij in zijn droom zijn oud moedertje handenwringend voor zich staan, die dan kreunde: „Peter, wat heb je toch een ongevoelig hart!“ Opt 't laatst hield hij het niet meer uit, zoo akelig vond hij dat, en daarom ging hij maar weer naar 't dennenplekje, om 't glasmannetje te vragen, of hij weer zijn vroeger hart kon terug krijgen, het mocht dan kosten wat het wilde. En het glasmannetje kwam dan ook werkelijk, schonk hem een glazen kruisje, en zei hem, wat hij doen moest, om zijn hart weer terug te krijgen. Peter zocht Michiel nu op en verweet hem, dat deze hem bedrogen had, want hij bezat nog steeds zijn eigen warm hart. „Dat is niet waar,“ zei Michiel boos, „kijk maar eens hier, in dit glas klopt je hart.“

Daar Peter er zoo ongeloovig naar keek, wou Michiel hem het hart uit het lijf rukken. Maar Peter haalde zijn glazen kruisje te voorschijn en begon te bidden. Hierdoor werd Michiel al kleiner en kleiner en kronkelde zich als een worm. Peter vluchtte echter en liep zoo hard hij kon naar de dennen van het glasmannetje.

Daar gekomen bleef hij staan en kreeg hij berouw over zijne liefdeloosheid en hardvochtigheid. Het glasmannetje kwam hem nu troosten. En voornemens zijnde naar zijn huisje terug te keeren, ziet hij ook zijn oud moedertje voor zich staan, die hem met liefde omarmt. Ze gingen nu te zamen vergenoegd naar de oude hut terug, maar vonden daarvoor een mooie boerenwoning in de plaats. Keuken en kelder waren goed voorzien.

De Lotgevallen van Haantje en Hennetje.

In een grooten, prachtigen hoenderhof woonde een mooi, trotsch haantje met hennetje, zijn vrouw. Toen het najaar werd wilde dit paartje een uitstapje maken, maar ze wisten nog niet, waarheen. Na lang over en weer praten zei haantje: „Er valt eigenlijk niet te overleggen. 't Is immers juist de tijd dat de noten rijp zijn. We zullen naar den notenberg gaan en daar ons hart eens ophalen aan de noten. Want stellen we onze reis uit, dan worden alle noten door de eekhorentjes weggehaald." „Ja, je hebt gelijk", zei het hennetje, „je plan belooft inderdaad veel pleizier, dat zullen we doen."

Het weer was helder en warm, zoodat haantje en hennetje den geheel dag op den notenberg rondscharrelden. Onderwijl was het avond geworden en haantje wilde met zijn vrouw niet te vroeg naar huis gaan, zoo weelderig waren ze van al dat pleizier geworden. Haantje maakte nu een wagentje van notendoppen, en toen dit gereed was, ging hennetje er in zitten en zei: „Zie zoo, haantje, span je er nu maar gauw voor, dan zijn we vóór het geheel donker is weer thuis." — „Ik dank je stichtelijk," bromde haantje, „dan loop ik liever. Het eenige wat ik wil doen is, op den bok gaan zitten en koetsier zijn".

Zoo keven ze nog een poos, toen ze plotseling een eend hoorden snateren, die haastig van den berg kwam afwaggelen: „Dievenpak", snaterde ze, „wie heeft je verlof gegeven, mijn noten weg te halen? Maakt dat je weg komt, anders zul je reis wat zien!" Zoo sprekende ging ze dapper op het haantje af. Maar haantje liet zich niet goedschiks aanpakken, hij verdedigde zich dapper en liet het eendje terdege zijn sporen voelen, zoodat het vroeg om weer goede vrienden te zijn. Om het weer goed te maken, zou het ook graag den wagen trekken.

Hennetje ging nu in den wagen zitten, haantje plaatste zich op den bok en spoorde de eend aan voortdurend sneller te loopen. Toen ze nu een eindje vooruit gekomen waren, kwamen ze twee voetgangers achterop, een speld en een naald. Deze vroegen aan haantje of ze een eindje mochten meerijden, want het zou gauw geheel donker zijn, en door den velen regen was de grond zoo week geworden, dat men heel moeilijk vooruit kon komen. Haantje stond toe dat ze in den wagen kwamen, want het waren toch maar magere luidjes, die niet veel plaats innamen, maar ze moesten toch vooraf beloven hem en zijn hennetje niet op de voeten te trappen.

Inmiddels was het nacht geworden en moest haantje naar een schuilplaats omzien, om den nacht door te brengen. Het duurde ook niet lang, of ze kwamen bij een herberg. Hier klopten ze aan en verzochten binnengelaten te worden. De eigenaar kwam met een lantaarn naar buiten en wilde de late gasten niet meer opnemen. Maar omdat haantje hem beloofde, dat hij het ei zou krijgen dat hennetje zou leggen, en dat hij ook de eend mocht houden, die ook elken dag een ei legde, stemde die er eindelijk in toe de gasten te ontvangen. Nu lieten ze op tafel zetten, wat hij altijd gaf, oesters en wijn en veel lekkernijen wat hun zeer lekker smaakte, zoodat ze opgeruimd en wel tot diep in den nacht bleven smullen.

Den volgenden ochtend, eer de zon was opgekomen, werd hennetje door haantje wakker gemaakt. Ze aten gauw het pas gelegde ei op en gooiden de schalen op den haard. Daarop gingen ze naar de naald, die nog terdege sliep en staken die in den handdoek van den herbergier, de speld staken ze in de zitting van zijn leunstoel en vlogen nu, zoo hard ze konden, over veld en weg daarvandaan. De eend, die in den hof had geslapen, omdat ze niet tegen de kamerlucht kon, zooals ze zei, hoorde die beiden wegvliegen en ging er ook op een drafje van door. Spoedig vond ze een beekje en zwom hierop zoo spoedig mogelijk weg.

Een poosje later werd de waard wakker, stond op, waschte zich en wilde zich aan den handdoek afdroogen. Maar, o wee! daar krabte hem de naald over 't gezicht, dat hem hooren en zien verging. Daarop ging hij naar de keuken om vuur aan te maken. Bij den haard gekomen, ziet hij daar de eierdoppen liggen. Ontevreden dat hem alles vandaag tegenloopt, gaat hij naar zijn kamer en zet zich in den leunstoel. Maar je hadt eens moeten zien, hoe gauw hij weer opstond, want de speld had hem geducht gestoken en nu juist niet in zijn hoofd.

Thans kreeg de man argwaan en dacht aan de late gasten van den vorigen avond. Hij ging ze opzoeken, maar, waar hij ook zocht, ze waren en bleven weg. Nu en nooit, zoo beloofde hij zichzelven, zou hij weer dat trekkende volkje opnemen; dat waren wel de ergsten van allen. Ze eten en drinken van het beste, zooveel mogelijk, ze houden zich voornaam, en tot dank doen ze iemand kwaad. Hij deed het raam open en schold de verdwenen gasten uit voor al wat leelijk was, doch het hielp niets, ze waren verdwenen en hij kon ze nakijken.

C. Offterdinger

Klein Duimpje.

Er was eens een arme mandenmaker, die zeven zonen had, die al kleiner en kleiner waren. De jongste was maar zoo groot als een duim en heette daarom ook klein Duimpje. Maar slimmer en handiger was er geen onder de broers, en ver in't rond vond men geen knaap die meer uitgeslapen was dan hij.

Daar vader en moeder zoo arm waren wisten ze dikwijls niet hoe ze hun hongerige kinderen genoeg te eten zouden geven. En toen er een erge dure tijd aanbrak, besloten de ouders de kinderen naar het bosch te brengen, dan stilletjes weg te loopen en de kinderen aan hun lot over te laten. Klein Duimpje had dit gesprek gehoord en dacht er over, hoe hij zichzelven en zijn broeders zou helpen.

Toen 's ochtends vroeg iedereen nog sliep, sloop hij naar buiten, vulde al zijn zakken met kiezelsteentjes en ging onbezorgd met zijn ouders en broeders naar het bosch. Nu en dan liet hij een kiezelsteentje vallen. Toen de broeders een vuurtje hadden aangestoken om zich te warmen, bemerkten ze op eens, dat vader en moeder weg waren, en ze begonnen bitter te schreien. Klein Duimpje troostte hen echter, ging voor hen uit en volgde den weg waar de kiezelsteentjes lagen, tot aan het huis van hun ouders.

Hier werden ze vroolijk ontvangen, want het speet den ouders al, dat ze de kinderen in het bosch hadden laten omkomen. Ook hadden ze onverwacht geld gekregen, zoodat ze onbezorgd konden zijn. Maar die vreugde was van korten duur, want al spoedig was de laatste cent uitgegeven. Nu werd weer besloten, de kinderen naar't bosch te brengen, maar deze keer wat verder er in, dan konden ze den terugweg niet meer vinden. Klein Duimpje had weer alles gehoord, doch toen hij steentjes wou zoeken, kon hij niet naar buiten, omdat de deur gegrendeld was, en daar hij zoo klein was, kon hij den grendel niet afschuiven. De kleine slimmerd wist echter wel raad; hij verkruimelde zijn brood en strooide dit op den weg.

Toen ze 's avonds laat de broodkruimpjes opzochten, vonden ze die niet, want de vogeltjes hadden ze opgepikt. Zoo gingen ze al dieper het bosch in, tot ze na een vermoeienden tocht bij een huisje kwamen en beleefd verzochten binnengelaten te worden. De vrouw liet de kinderen binnenkomen, maar zei ook dadelijk, dat ze in de woning van een menscheneter waren. Toen werden de kinderen erg bang en begonnen jammerlijk te weenen. De vrouw had medelijden met hen, verborg ze en gaf hun wat te eten.

Al spoedig hoorden de bevreesde kinderen zware stappen en de menscheneter kwam binnen. Toen hij aan tafel zat te smullen, haalde hij zijn neus eens op, alsof hij wat rook en zei: „Ik ruik, ik ruik menschenvleesch." De vrouw trachtte het hem uit het hoofd te praten, maar hij luisterde er niet naar en begon te zoeken. Het duurde dan ook niet lang, of hij had de arme kinderen gevonden en haalde ze voor den dag. Al hun smeeken en bidden om hen in't leven te laten hielp niets, hij wou ze terstond slachten en opeten. Ten laatste gelukte het zijn vrouw hem tevreden te stellen en hem te overtuigen, dat de kinderen veel beter zouden smaken, als ze eerst een beetje vetter geworden waren. Dit gaf hij toe en liet de kinderen naar bed gaan.

De zeven jongens moesten in dezelfde kamer slapen, waar de bedjes stonden van de zeven dochters van den menscheneter. Toen ze binnen kwamen zag klein Duimpje dat de meisjes gouden kronen op hadden, en dadelijk had hij zijn plannetje klaar. Toen alles in 't huis sliep, stond hij op en verruilde hij de nachtmutsen van hem en zijn broers met de kroontjes van de kinderen des menscheneters.

Het duurde niet lang, zooals klein Duimpje heel goed gedacht had, of de menscheneter kwam aansluipen om de zeven broeders den hals af te snijden. Wijl het erg donker was in de kamer, voelde hij naar de hoofden, en daar hij de kronen voelde, bromde hij: „Wat ben ik toch dwaas, ik zou daar haast mijn eigen kinderen geslacht hebben." Nu strompelde hij naar het andere bed, en de slaapmutsen voelende, sneed hij alle zeven dochters den hals af. Nu sloop hij weer de kamer uit en ging liggen slapen.

Klein Duimpje maakte nu gauw zijn broeders wakker en ze gingen stilletjes het huis uit en het bosch in. Omdat ze evenwel den weg niet kenden, waren ze al heel gauw weer verdwaald, en ze werden weder erg bang.

Den volgenden ochtend werd de menscheneter vroeg wakker en zei tot zijn vrouw, dat ze hem nu maar die zeven kinderen van gisteravond moest klaar maken. De vrouw schrikte en ging bevend naar de kamer om de kinderen te wekken. Hoe verschrikte ze echter toen ze al haar meisjes dood zag. Daar ze wat lang wegbleef ging de menscheneter zelf eens zien en vond wat hij gedaan had.

Daarover werd hij zoo boos, dat hij zijn zevenmijlslaarzen aantrok om de zeven broeders te vervolgen. Al gauw zagen de kinderen hem over de heuvels en dalen heenstappen. Ze verborgen zich spoedig in een rotsspleet. Bij de rots gekomen ging de menscheneter onder een eik liggen uitrusten. Weldra viel hij in slaap en snorkte hij als een os. Thans kwam klein Duimpje voor den dag, trok hem de zevenmijlslaarzen uit en trok ze zelf aan. Gelukkig pasten die laarzen aan ieders voet. Klein Duimpje nam aan elke hand een broertje, deze hielden weer een anderen vast en nu ging het naar huis. Wat stonden de ouders te kijken toen ze hun kinderen weer zagen, die ze dachten in 't bosch verongelukt te zijn. Klein Duimpje bleef evenwel niet lang, maar ging de wereld, in, en heeft daar met zijn zevenmijlslaarzen zijn fortuin gemaakt.

De groote worst.

Vele, vele jaren geleden heerschte er groote hongersnood te Koningsbergen. 's Ochtends kregen de kinderen van hun moeder maar een heel klein stukje brood en nauwelijks een kopje melk, en al hadden ze nog zoo'n honger vóór etenstijd kregen ze niets meer. Al sneed het de moeders ook door de ziel, dat de kinderen er zoo kommervol uitzagen, toch was er met geen mogelijkheid eten te krijgen. Ratten en muizen, katten en honden waren al opgegeten, maar nog scheen er geen kans op beteren tijd te zijn. Tot overmaat van ramp, regende het den geheelen zomer, zoodat er weinig of niets terecht kwam van de veldvruchten, waarop de menschen zoo gehoopt hadden.

Nergens hoorde men de kinderen juichen, nergens zag men ze vroolijk spelen, nergens bemerkte men vroolijke gezichtjes Allen keken even treurig. Alle winkels waren gesloten, en op de vroeger zoo drukke straten zag men maar zelden een kar of wagen. Het was zoo stil, alsof het zondag was.

In dezen benauwden tijd kwamen de oudste en wijste mannen der stad bijeen om te overleggen, hoe aan dien nood een einde gemaakt kon worden. Elk had een voorstel, maar geen enkel scheen afdoende, om hulp te verschaffen. Zoo hadden ze al wel een maand lang beraadslaagd zonder een middel te vinden, toen de wijste opstond en zei:

„Door al die ellende zijn de menschen moedeloos geworden. Het is onze plicht hen op te vroolijken en hun eenige prettige oogenblikken te verschaffen, dan vergeten ze voor een poosje hun verdriet. Een vroolijke dag doet veel leeds vergeten."

De raadsheeren vonden dezen raad goed, en om de bevolking der stad eens recht genoegen te geven, werd er besloten op kosten van de stad een heel groote worst te laten maken. Dan kon ieder inwoner, man, vrouw en kind, een stuk daarvan krijgen.

Nu ligt Koningsbergen vlak aan zee, en twee raadsheeren gingen scheep om varkens, peper, zout, specerijen, enz. te halen, want in den omtrek van de stad was bepaald niets te krijgen. Na verloop van eenige weken kwamen de heeren met vol geladen schepen terug. Alle slachters moesten op het stadhuis komen en daar kregen ze bevel van alle varkens, die mede gebracht waren, één groote worst te maken.

Dat was een prettig werkje. Er werd gehakt, gedeeld, gekneed, gestopt en eer de maand om was, was er een worst gemaakt, zooals men nog nooit een gezien had.

Voor de poort van de stad was een feestterrein afgebakend. Hooge masten had men in den grond gezet, daaromheen mooie bloemslingers gewonden en kleurige vlaggen erop gezet. Die masten waren met slingers verbonden, waarin schilden met groeten en spreuken hingen. Een heel, heel lange tafel werd er neergezet om de worst erop te leggen, en met een plechtigen optocht bracht men de worst, door de stad, naar het feestterrein. Dat was een heel karweitje! Een lange rei van twee mannen naast elkaar, zoo lang dat men die niet af kon zien, droegen de worst op dikke stokken naar buiten. Voorop gingen de stadsmuzikanten, met trommel, trompet en fluit, daarop volgden de burgemeester en de leden van den raad en dan kwam joelend en juichend het volk, de mannen, vrouwen en kinderen uit de stad.

Op het terrein aangekomen werd de worst neergelegd, en de muzikanten speelden vroolijke deuntjes. Toen hield de burgemeester een aanspraak, de schoolkinderen, in hun beste kleeren, zongen een liedje, en nu begon men de worst te verdeelen.

De bazen van de verschillende ambachten, met witte boezelaars voor, verdeelden met hun groote messen de worst. En als het mes niet scherp genoeg was, nam men maar een zaag of bijl om de worst door te hakken.

Nu hadt ge de vroolijke gezichten der kinderen eens moeten zien! Want, als men in langen tijd zijn genoegen niet heeft kunnen eten, is het heerlijk weer eens zooveel te kunnen eten als men lust, vooral van worst, waarvan de meeste kinderen, gij zeker ook, zooveel houden. Nadat allen zooveel gegeten hadden als ze maar lustten, bleef er nog heel wat over. Nu mochten de vrouwen en meisjes manden en schotels van huis halen en zooveel van de worst meenemen, als ze maar dragen konden. Twee dagen en twee nachten was men onophoudelijk bezig om te snijden en te deelen, eer de worst ten einde was.

Alle inwoners van de stad waren weer vol hoop op de toekomst, de kinderen konden weer lachen en vroolijk zijn. Het volgende jaar gaf een goede oogst, en de hongersnood was ten einde.

Op alle plaatsen en te allen tijde vertelde men aan de kinderen de geschiedenis van de groote worst van Koningsbergen. En die het hoorde begon er altijd van te watertanden.

Coffterdinger p.

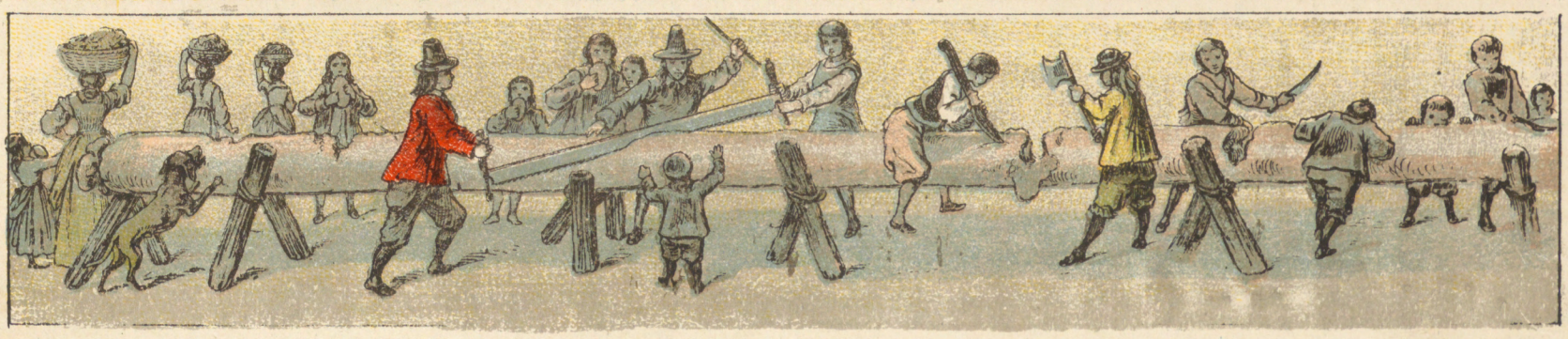

De olifant en de kleermaker.

Ge hebt allen zeker wel eens een olifant gezien, in de diergaarde of in een beestenspel. Misschien hebt ge ook wel gezien, dat hij kunstjes deed, als den koffiemolen draaien, pootjes geven, enz. Zoo'n olifant is het grootste van alle dieren die op het land leven en komt uit Oost-Indië of Afrika. In Afrika is hij kleiner en leeft hij nog in 't wild. In Oost-Indië heeft men hem getemd en is hij een nuttig dier voor den mensch door zijn verstand, zijn goedaardigheid en door zijn kracht.

In plaats van een neus heeft hij een langen snuit, aan welks einde een kleine vinger zit, waarmede hij knoopen losmaakt, gelddtukjes en andere voorwerpen opraapt en flesschen ontkurkt. Zijn snuit gebruikt hij ook om 't eten in zijn mond te brengen. Aan beide kanten van den snuit staan de twee lange slagtanden, die het kostbare ivoor leveren. Als hij gevangen is, worden deze hem tamelijk kort afgebroken, zooals ge op de plaat kunt zien.

In de oude tijden werden de olifanten ook in den oorlog gebruikt. Op den rug droegen zij een houten toren, waarin eene afdeeling soldaten zat. Niet alleen dat ze zoodoende goed over de muren eener vesting konden schieten, maar ook in het open veld werden aldus de olifanten gebruikt. Een gedresseerde olifantenafdeeling wierp en trapte alles neer, wat er maar in den weg kwam, en vele bloedige veldslagen werden met behulp dezer reusachtige dieren gewonnen.

De olifant is ook een voorbeeld van vlijt en gehoorzaamheid. Als zijn oppasser hem goed behandelt, is hij er dankbaar voor en gehoorzaamt hij hem op zijn spreken. Hij is onvermoeid en ijverig in zijn werk, en kan, daar hij heel sterk is, ook heel veel uitvoeren. Belooft men hem dan wat en komt men die belofte niet na, dan kan hij zeer woedend worden, en moet men bang voor hem zijn. Hoe goed hij alles verstaat, kunt ge uit de volgende geschiedenis leeren.

In zekere stad, in Oost-Indië, werd dagelijks een olifant door de straten naar de rivier geleid om te drinken. Hij had de gewoonte, alle huizen, waar hij langs kwam, nauwkeurig op te nemen, en zag hij ergens een open raam, dan stak hij zijn snuit naar binnen, en dan gebeurde het wel, dat hij hier of daar van de menschen wat kreeg. Nu eens een vrucht, dan een stukje brood, dan weer een stukje suiker, al naar dat de menschen het bij de hand hadden. Zoo kwam hij ook dagelijks voorbij een kleermaker, maar had daar nooit wat gekregen.

Toen hij op zekeren dag er weer langs kwam, stak hij weer zijn snuit naar binnen. Maar de kleermaker, een boos mensch, stak hem met de naald en zei toen: „Daar heb je dan wat." De olifant trok gauw zijn snuit terug en ging kalm verder, maar dacht bij zich zelven: „Wacht maar, ik zal je wel krijgen!"

Toen hij klaar was met drinken, woelde hij met zijn pooten de modder eens terdege om, zoodat het water erg troebel werd. Nu nam hij zijn snuit vol met die vuile modder en ging weer terug naar huis. Bij den kleermaker gekomen stak hij weer zijn snuit naar binnen, en de kleermaker zei spotachtig: „Wel, heeft het zoo goed gesmaakt, dat je nog meer wilt hebben?" Maar nauwelijks had hij dit gezegd, of de olifant spoot het vuile water over hem en zijn knechts uit, zoodat ze gauw van hun zitplaats afsprongen. Het hielp hun evenwel niets meer, ze waren tot op 't hemd toe nat, en de kostbare stoffen, die daar lagen om gemaakt te worden, waren door het vuile water bedorven en geheel onbruikbaar geworden.

De boosaardige kleermaker werd bij de schade, die hij had, nog uitgelachen bovendien, want allen, die het gezien hadden, zeiden: „De kleermaker heeft zijn verdiend loon, waarom deed hij het goede dier kwaad."

Uit deze geschiedenis zien we, dat hij 't kwaad vergeldt, wat men hem aandoet. Ik zal u nog een ander feit vertellen, opdat ge zien zult, hoe hij — al is hij nog zoo boos — zich ontvangen weldaden herinnert. Een olifant werd eens boos, omdat zijn oppasser hem sloeg en werd daardoor wild van woede. Hij rukte zich los en rende woedend door de straten. Alles vluchtte voor hem. De vrouw van een tuinman, die gewoonlijk, als hij ging drinken, door haar kleinen jongen een handjevol groen aan den olifant liet geven, liep ook gauw weg, maar vergat in haar schrik, haar kind mee te nemen. De olifant rende juist op de plaats toe waar het kind zat te spelen. Elk dacht, dat het kind verloren was, want het was zoo goed als zeker, dat 't door 't dier vertrapt zou worden. Maar, daar gebeurde iets wonderlijks. De olifant herkende het kind, nam het met zijn snuit op en zette het zachtjes op het dak van een kraampje. Door deze bijkomende omstandigheid bedaarde zijn woede en de oppasser, die kwam aanloopen, wist hem nu geheel tot bedaren te brengen. Kalm liet hij zich terugleiden en zette het werk, waarmede hij bezig was, weder voort met onverdroten ijver. Als het dier onverzoenlijk geweest was, zou het slecht met den oppasser zijn afgeloopen, want de olifant bezit zoo'n kracht in zijn snuit, dat hij met een enkelen slag daarmede, een paard dooden kan.

C. Offterdinger. p.

Luilekkerland.

Hebt ge wel eens van Luilekkerland gehoord? Dat is een heerlijk land! En als men maar precies wist, waar het te vinden is, dan zouden er wat lekkerbekken en luilakken heen trekken. Want voor dergelijke lui is 't een best land.

De straatsteenen zijn van de fijnste soorten van kaas gemaakt als: Goudsche, Edammer, Zwitsersche, enz. De huizen zijn van sucadekoek, de deuren van chocolade, de ramen van suiker, waar men doorheen kan zien, en de daken van peperkoek en eierkoekjes.

Ook hij, die veel van lang slapen houdt, behoeft niet bang te zijn, dat hij te kort komt. Hij blijft in bed liggen en doet den mond maar open. Dan komen de gebraden duiven, kippen, eenden en ganzen aanvliegen, en hij hoeft niet anders te doen, dan mes en vork, die de dieren in den rug hebben zitten, te nemen en het boutje op te peuzelen. Een flesch wijn, die er bij staat, spuit hem meteen den lekkeren inhoud in den mond. Hij behoeft dus geen hand uit te steken om zijn genoegen te eten, en hij wordt dien ten gevolge dan ook dik en vet, zooals ge op de plaat zien kunt.

De heerlijk gebraden varkens komen van zelf naar de menschen toeloopen, die juist trek in een varkenskluifje hebben. Ieder snijdt een stuk af, zoo groot als hem lust, steekt mes en vork weer in den rug, en 't varken gaat weer naar een ander die trek in hem krijgt.

Midden op het marktplein staat een fontein van chocolade, waarop een keurig gebraden haasje zit, dat u vriendelijk toeknikt. Uit deze fontein spuit onophoudelijk de heerlijkste wijn. Wie nu een baas in 't drinken is, die neemt maar een van die groote bekers, welke er naast staan, en drinkt tot hij moe is en inslaapt. Op een theeblad met geurige thee staat ook een trommeltje met theerandjes. Wie lust, neemt maar wat.

Er groeien niet, als bij ons, bladeren aan de boomen, maar allerlei heerlijks. Worsten, hammen, koek, suikerwerk en banketletters hangen er aan, ook parasols, mooie linten, fraaie jurkjes, schoenen, bruidsuikers en St. Nicolaaskoekjes. De kinderen staan dan onder die boomen en schudden. Wat ze willen hebben valt hun dan in den mond, of in een zak, dien ze vooraf neergelegd hebben. Is er een te lui om te loopen en wil hij eens naar een andere plaats, dan behoeft hij 't maar te zeggen, en dadelijk vliegt hij heel zachtjes door de lucht naar de begeerde plaats, en alleen aan de mijlpalen van witte broodsuiker, waarvan hij zooveel kan afbreken als hij maar wil, ziet hij welk een eind hij afgelegd heeft. De rivieren, beken en zeeën zijn van limonade of melk, en de bergen zijn van de fijnste sucadekoeken, zoete rijstenbrij of zoo iets. Zaaien en oogsten behoeft niemand te doen. Alles groeit in 't wild en terstond in zoo'n toestand, dat men het terstond kan gebruiken.

Aan de oevers van de beekjes met zoete limonade staan heerlijke moscovische taarten. Een mes ligt er naast. Wie er lust in heeft, snijdt maar een stukje af.

In andere beekjes zwemmen forellen, baarsjes, karpers en andere visschen, alle gekookt en gebraden. Is iemand te lui, om ze met de hand er uit te halen, dan kan hij roepen, en ze springen hem op de knieën.

Ook het weer is heel anders, dan hier te lande. Als het regent dan druppelt de heerlijkste honing uit de lucht; hagelt het, dan vallen er amandelen, rozijnen, krenten, vijgen en dadels naar beneden; sneeuwt het, dan valt er heerlijke room en vriest het, dan komt er vanilleijs.

De menschen daar willen ook spelletjes spelen. Zoo hebben ze heel wat aardigs uitgedacht. Bijv. een wedstrijd in 't loopen. Wie het langzaamste is en het laatste aankomt, die heeft gewonnen. Zoo gaat het ook met 't schieten. Wie het verst het doel voorbij schiet, die krijgt den prijs.

Oud en zwak wordt daar niemand. Gevoelt de een of ander, dat hij zwakker wordt, dan gaat hij gauw naar de verjongingsbron, neemt een bad en komt er jong en schoon weer uit.

Is dit land voor tragen en luien een best landje, voor de domooren is het nog beter. Die krijgen de voornaamste postjes, en de allerdomste wordt koning. Zoo een heeft alles wat zijn hart begeert. Hem ontbreekt niets meer.

Als ge nu den weg naar dit wonderlijke land hebt gevonden, dan hoop ik dat ge mij opzoekt, om mij dienweg aan te wijzen. Dan gaan we er samen heen. Maar, dit zeg ik u vooruit, je moet erg veel honger hebben en een goede maag ook, want om Luilekkerland staat een dikke, dikke muur, van 't fijnste marsepein, en die het land binnen wil gaan, moet zich door dien muur heeneten.

Bonbons
C. Offterdinger p.

Tilj Uilenspiegel.

't Was een vroolijke Frans, die Tijl Uilenspiegel, en ware zijn vader niet zoo spoedig gestorven, dan was er stellig van Tijl wat goeds terecht gekomen. Maar hij luisterde niet naar zijne moeder, en van leeren en werken hield hij niet. Toen zijn moeder bleef aandringen, dat hij wat goeds zou leeren, beloofde hij het fijnste te leeren, wat men maar bedenken kon.

Dat geloofde de goede vrouw dan ook en was er blij om. Maar toen ze den volgenden dag in de keuken bezig was en op eens zoo hoorde lachen en levenmaken op straat, dacht ze toch dadelijk: „Tijl heeft stellig weer wat uitgevoerd!" En ja, toen ze uit het raam zag, dat op de rivier uitkwam, ziet ze den spring-in-'t-veld boven op een touw, dat hij hoog boven het water gespannen had. Een menigte menschen stond er naar te zien. „Wacht," riep ze boos, „ik zal je dat koorddansen wel afleeren!" en meteen liep ze den trap op naar 't zoldervenster en sneed ze het touw stuk, dat daarvan afgespannen was naar 't huis van den overbuurman. Natuurlijk viel Tijl met een grooten plomp in't water. Dat deed de toeschouwers schateren van 't lachen, want ze zagen al heel gauw dat onze Tijl geen ongeluk gekregen had. Druipnat en uitgelachen op den koop toe sloop hij verlegen naar huis. Nu begreep hij, dat het toch niet veel bijzonders was wat hij had gedaan, want alleen spot en schande had hij er mee verdiend.

„Lach je mij uit, dan zal ik je op mijn beurt uitlachen," zei Tijl knorrig. En weer spande hij een touw, maar nu niet zoo hoog. Nu sprak hij tot de nieuwsgierigen die kwamen zien wat hij deed: „let nu goed op, menschen, dan zult ge een kunstje zien, als je nog nooit hebt gezien. Maar ik moet eerst 300 paar schoenen en loarzen hebben. Geef ze me maar gauw aan, dan zul je er verbaasd van staan.

Hij behoefde niet lang te wachten, want groot en klein, oud en jong reikten hem schoenen en laarzen toe, omdat ze allen verlangend waren het kunststuk te zien. Tijl reeg nu alles wat hij kreeg aan en touw, deed alsof hij telde en riep ten laatste: „Ik heb er nog niet genoeg, nog lang niet! Maar daar het al te lang duurt en te laat wordt, kan ik vandaag mijn kunst niet uitvoeren. Hier heb je je schoenen en loarzen terug." En eer de verbaasde toeschouwers er aan dachten had hij het touw stukgesneden, en daar viel alles naar beneden. Dat gaf een gedrang en een leven, want ieder wilde het eerst zijn schoenen terug hebben, en waar het vinden niet gauw genoeg ging, daar raakte men aan 't vechten. Toen ze nu allen zoo aan den gang waren riep Tijl: „Wie is nu de grootste dwaas, gij of ik? Nu heb ik jullie beet gehad!

Kort daarna ging hij op bezoek bij familie die een feestje vierden, en daar men hem thuis nogal karig bedeelde, omdat hij zijn kost niet kon verdienen, at hij zooveel bij zijn bezoek, dat hij al spoedig lui en sleperig werd. Maar in het tuintje achter het huis vond hij toch een goed plaatsje om uit te rusten, terwijl zijn moeder bij een kopje koffie met een koekje gezellig zat te praten. Hij kroop in een leegen bijenkorf en sliep daar heerlijk tot diep in den nacht. In't holst van den nacht kwamen twee dieven in den bijenstal, namen den zwaarsten korf dien ze vinden konden, omdat ze dien voor den besten hielden, en maakten, dat ze wegkwamen. Het was echter juist de korf, waarin onze Tijl lag te slapen, die dadelijk wakker was geworden en nu een nieuwen grap uithaalde. Toen ze een eindje onder weg waren begon hij den voorsten ferm aan de haren te trekken. Die dacht natuurlijk dat zijn makker het deed en begon erover uit te varen. Een poosje later behandelde hij evenzoo den tweeden dief, en deze bromde eveneens, omdat hij dacht dat de eerste dief dit deed. Zoo deed hij een heele poos achtereen, totdat de twee dieven woedend op elkander aanvielen. Hiervan maakte de slimme Tijl gebruik; hij liep zoo hard weg, als hij kon, en de dieven hielden de ledige korf over.

Op zekeren tijd ging hij met een paar vrienden op reis. Ze bezochten vele landen en kwamen eindelijk bij een gebergte, dat ze bestijgen moesten. Bij't opklimmen waren allen ontevreden en klaagden over de moeite die ze doen moesten. Tijl alleen was in zijn schik. Hij stapte opgeruimd door en scheen niet de minste vermoidheid te gevoelen. Bij het dalen, toen allen vroolijk waren, was Uilenspiegel evenwel stil. Men verwonderde zich daarover en vraagde, hoe dat kwam. Nu antwoordde hij: „Ja, als ik den berg op ga, verheug ik mij over het gemakkelijke dalen, maar gaat het bergaf, dan moet ik altijd denken, dat ik spoedig weer bergop moet, en dat maakt me ontevreden."

Roodkapje.

Er was eens een klein meisje, zoo lief, dat ieder wel van haar moest houden. Van grootmoeder was zij in den waren zen des wards de oogappel. Die wist op't laatst niet meer wat ze haar geven zou. Eens had ze haar een rood fluweelen kapje gegeven. En omdat haar dit zoo goed stond, en ze toch niets anders op wou hebben, noemde groot en klein haar Roodkapje.

Op zekeren dag zei haar moeder: „Roodkapje, morgen is grootmoeder jarig. Ik heb koeken voor haar gebakken. Nu moet je die koeken en deze flesch wijn naar grootmoeder brengen, want ze is ziek en zwak, en dit zal haar goed doen. Loop echter voorzichtig, dat je niet valt en de flesch breekt. Ga ook niet van den weg af, want anders verdwaal je en kun je den weg niet terugvinden." Roodkapje beloofde voor alles te zorgen en ging welgemoed op weg.

Nauwelijks was Roodkapje in 't bosch gekomen, of ze zag een wolf. „Goeden morgen, Roodkapje, waar ga je zoo vroeg heen?" Roodkapje kende het booze dier niet en antwoordde onbevreesd: „Ik ga naar mijn grootmoeder, die is ziek en zwak, en nu breng ik haar koeken en wijn, om haar te versterken."

„Zoo, dat is goed van je, dat je zoo voor je grootmoeder zorgt: Maar waar woont die toch?" „Een half uurtje hier vandaan, dicht bij den boschwachter, in dat mooie huisje met klimop begroeid."

De wolf overlegde bij zichzelven hoe hij Roodkapje en haar grootmoeder snappen kon en zei een oogenblik later: „Roodkapje, je loopt zoo bedaard, alsof je naar de kerk gaat. Kijk eens, hoe mooi hier alles is, en hoor eens hoe vroolijk de vogeltjes zingen. Pluk een ruikertje voor je grootmoeder, de oude vrouw zal er stellig mee in haar schik zijn." Roodkapje keek eens rond en vond dat de wolf niet zoo groot ongelijk had, want er bloeiden zooveel mooie bloempjes, dat men maar plukken kon om terstond een mooien ruiker te hebben. En zoodoende ging ze van den weg af, plukte hier een bloempje, daar een grasje en bemerkte niet, dat ze altijd dieper het bosch inging.

De wolf was intusschen recht door naar het huisje van de grootmoeder gegaan, en klopte daar zacht aan de deur. „Wie is daar?" vraagde de oude vrouw. „Roodkapje," antwoordde de wolf met veranderde stem, „ik breng u koeken en wijn." „Druk maar op den klink, ik ben ziek en kan niet opendoen", zei de grotmoeder. De wolf deed wat er gezegd was, ging naar binnen, lieprecht op het bed toe en vrat haar op. Toen trok hij haar kleeren aan, zette haar muts op, legde zich in haar bed, trok de gordijnen dicht en wachtte nu op Roodkapje.

Voor Roodkapje was de tijd spoedig vervlogen en de zon stond reeds hoog aan den hemel, toen ze eindelijk er aan dacht, dat ze naar grootmoeder moest. Ze nam gauw haar mandje en liep zoo haastig ze kon naar het huisje van haar grootmoeder. Toen Roodkapje binnen kwam, was ze zeer verwonderd dat grootmoeder haar vriendelijken groet niet beantwoordde.

Toen ze nu aan het bed kwam en de gordijnen opentrok, wat kwam grootmoeder haar toen vreemd voor! „He, grootmoeder," zei Roodkapje verwonderd „wat hebt u groote oogen!" „Dat is, om je beter te kunnen zien." „He, grootmoeder, wat hebt u groote ooren!" „Dat is, om je beter te kunnen hooren." „Maar grootmoeder, wat hebt u een vreeselijk groote mond!" „Dat is, om je beter te kunnen opeten." En nauwelijks had de wolf dit gezegd, of hij at het arme Roodkapje met huid en haar op.

Zijn honger was nu gestild, en hij ging op zijn gemak in 't zachte bed liggen. 't Duurde niet lang of hij snurkte, dat het een aard had. Een poosje later kwam de jager langs het huisje en hoorde dat vreeselijke gesnurk. „Ha," denkt hij „er is zeker wat gebeurd met de oude vrouw, want dat is geen natuurlijk snurken." Toen hij nu binnenkwam en den wolf in het bed zag, was hij niet weinig verwonderd.

„Vind ik je eindelijk, Isegrim?" riep hij en leijde gauw zijn geweer aan om hem dood te schieten. Gelukkig bedacht hij, dat de wolf misschien de oude vrouw had opgegeten, en deze nog kon leven. Daarom zette hij zijn geweer in den hoek, nam zijn jachtmes en sneed den booswicht voorzichtig den buik open. En jawel, toen hij een paar sneden gegeven had, zag hij het roode kapje voor den dag komen. Nog een paar sneden en Roodkapje sprong voor den dag en riep: „He, wat ben ik blij, dat ik er uit ben. Wat is 't naar in den buik van den wolf." Vervolgens kwam grootmoeder ook voor den dag, die haast niet meer op adem kon komen.

Roodkapje haalde nu gauw groote steenen, die stopte ze in den buik van den wolf en naaide dien toen weer dicht. Wakker geworden wou de wolf gauw maken dat hij weg kwam en sprong het bed uit, maar de steenen deden hem op den grond vallen, zoodat hij dadelijk dood bleef. Wat waren ze allen toen blij! De jager trok den wolf de pels af, grootmoeder dronk den wijn op en at de koeken en Roodkapje besloot nooit meer van den weg af te gaan, vooral niet als moeder het verbood en keerde gelukkig en zonder tegenspoed naar huis terug.

F. Finzer.

De
schoone slaapster in 't bosch.

EEN koning en eene konigin, die over het schoonste land regeerden en groote schatten bezaten, verlangden dagelijks vurig naar een kind, doch kregen er maar geen. Toen de koningin op zekeren keer zoo droevig in de mooie landstreek zat te turen, hoorde ze een aardig vogeltje zingen:

Kom treur niet meer, geloof me maar,
Een dochter hebt ge met een jaar.

Zoo was het ook. Toen het een jaar verder was kregen de koning en de koningin een lief, klein meisje, dat ze Roosje noemden. Dat was me een vreugde. Met alle pracht zou de doop plaats hebben. De koning noodigde twaalf toovergodinnen uit om peettante te worden, en liet voor haar een gouden tafelservies maken. Toen het doopfeest ten einde liep, schonken de toovergodinnen aan het koningskind alles wat een mensch lief en goed kan maken. Ze kreeg verstand, goedheid, schoonheid, gezondheid, opgeruimdheid, enz. Juist toen de twaalfde toovergodin haar geschenk wilde geven, kwam met een hevigen stormwind de dertiende toovergodin binnen, die de koning vergeten had ook uit te noodigen. Die toovergodin zei tot het slapende prinsesje: „Als je vijftien jaar oud bent, zul je je aan een spinnewiel bezeeren en sterven." Daarna verdween ze weer. De twaalfde toovergodin, die door deze onverwachte komst gelukkig nog geen geschenk had gegeven, kon wel de tooverspreuk van hare booze zuster niet geheel krachteloos maken, maar toch zooveel verzachten, dat de prinses niet zou sterven, maar in een slaap zou vallen, die 100 jaar moest duren.

Het koningspaar was zeer bedroefd, hoewel het leed veel verzacht was, en wilde alles doen om het kind te redden. Alle spinnewielen in het land moesten opgezonden en verbrand worden. Nu waren ze gerust; want ze meenden, dat hun geliefd kind nu geen kwaad meer zou overkomen. Het prinsesje groeide intusschen op tot vreugd harer ouders en alle wenschen der goede toovergodinnen werden vervuld. Ze was wijd en zijd beroemd om hare schoonheid en lieftalligheid.

Op zekeren dag — het was juist de vijftiende verjaardag der prinses — dat ze geheel alleen in het paleis was, ging ze trap op, trap af om al het moois wat er te zien was eens te bekijken. Daar bemerkte ze een kleine deur, die ze nog nooit had gezien. Nieuwsgierig opende ze die, trad binnen en zag een stokoud vrouwtje, dat druk te spinnen zat.

„He," zei de prinses dichterbij komende, „wat doet ge daar?"

„Ik spin," zei de oude, „wilt ge het ook eens probeeren?"

Dat wilde het prinsesje wel doen. Maar toen ze het spinnewiel aanraakte, stak ze zich en viel terstond in een diepen, diepen slaap. En met haar viel alles in slaap, wat in het paleis was.

De koning die juist was teruggekomen, de koningin, het geheele voorname gevolg, de kok, die juist den keukenjongen een oorveeg wou geven, kortom allen, allen vielen in een diepen slaap, en om het paleis groeide een doornhaag, zoo hoog, dat het dak van het paleis niet meer te zien was. Van Doornroosje, zoo werd het slapende koningskind genoemd, werd veel in alle landen gesproken, en hier en daar wist een oud moedertje nog van hare schoonheid end goedheid veel te vertellen.

Uit vele landen kwamen er prinsen die Doornroosje wilden verlossen, maar de doornen hielden hen tegen. Wie niet spoedig omkeerde moest sterven.

Toen er echter weer eens een prins kwam, die tot elken prijs in't paleis wou doordringen, vond hij heel geen hindernis. Bij het indringen in de doornhaag vielen van alle kanten hem rozen te gemoet en kon hij zonder moeite het paleis binnengaan, want de 100 jaren waren nu juist om. Hij ging door alle kamers en vond alles in diepen slaap. Geen ander geluid hoorde hij dan het kloppen van zijn hart. Het werd hem wel wat bang te moede, maar toch keerde hij niet terup en ging verder, tot hij aan het kamertje kwam, waar Doornroosje sliep. Daar lag ze zoo schoon als hij nog nooit iets had gezien, met rozen omhuld. De prins kon de lust niet weerstaan, boog over haar heen en kuste het slapende meisje. Toen deed Doornroosje de oogen open en zag verwonderd in't rond. Maar toen ze begreep dat de kracht van den boozen wensch voorbij was, sprong ze vroolijk op en dankte ze haren redder.

Te gelijk met haar waren ook allen die in't paleis waren wakker geworden: de koning, de koningin en het gevolg. De honden blaften, de vogels zongen en de kok gaf den keukenjongen de oorveeg. In een woord alles was in beweging en vroolijk en opgeruimd.

Doornroosje ging met den prins naar hare ouders en spoedig werd de bruiloft met alle glans en pracht gevierd.

Zoo leefden ze nog lange jaren gelukkig tot aan hun dood.

Hans en Grete.

Er was eens een arme houthakker, die voor zijne kinderen geen eten meer had, want alles was zeer duur in't land en er was weinig te verdienen. Toen overlegde hij des avonds eens met zijne vrouw, wat ze moesten doen. Ze kwamen overeen de kinderen zoo diep in het bosch te brengen dat ze den weg naar huis niet konden terugvinden. „Want," zei de moeder, „wij kunnen hun honger niet stillen en in het bosch vinden ze misschien hun geluk." De kinderen, die van den honger niet konden slapen, hoorden wat de ouders van plan waren te doen. Grete begon bitter te weenen, maar Hans troostte haar en zei:

„Kom Grete, huil maar niet meer. Je zult zien, we vinden den weg naar huis wel terug." Toen hij zeker was dat de ouders vast sliepen, stond hij stil op, trok zijn kleertjes aan en sloop naar buiten. Gelukkig scheen de maan helder en nu zocht hij de zakken vol met witte kiezelsteentjes.

Zoodra de dag aanbrak wekte moeder de kinderen, gaf elk een stuk brood en nu gingen allen het bosch in. Hans liet telkens als hij een paar stappen gedaan had een kiezelsteentje vallen, die hij 's nachts had opgezocht. Eindelijk werd diep in't bosch stil gehouden. De vader stak een vuur aan en zei dat ze moesten wachten, tot hun ouders terugkwamen om ze af te halen. De kinderen vielen in slaap, en toen ze wakker werden, was het pikdonkere nacht. Ze wachtten tot de maan opkwam, toen nam Hans zijn zusje Grete bij de hand, en beiden gingen het pad op, waar ze de glinsterende kiezelsteentjes zagen liggen.

Het duurde ook niet lang of ze zagen hun vaders huisje door de boomen. Dat was me een vreugde, toen ze weer gezond en vroolijk bij hun ouders waren. 's Avonds te voren was juist geld betaald, waarop de houthakker in het geheel niet meer had gerekend. Moeder had nu een ferm stuk vleesch gebraden, wat bier en ander lekkers gehaald, en de beide jonge kinderen smulden dat het een aard had. Die heerlijkheid duurde evenwel net zoo lang tot het weinige geld opgemaakt was. Toen begon de armoede weder van voren af aan, en de ouders besloten weer de kinderen in het bosch te brengen, maar nu veel verder, zoodat ze den weg niet meer terugvinden konden.

Toen de ouders sliepen wilde Hans weer kiezelsteentjes zoeken, maar, o wee, de deur was op slot en de knaap kon er niet uit. Den volgenden ochtend verkruimelde hij het brood en strooide dat op den weg, om 's nachts den weg naar huis terug te vinden. Nu werd een vuurtje aangestoken en de kinderen sliepen tot het heel donker was. Toen de maan was opgegaan en de kinderen naar de broodkruimels zochten, vonden ze niets meer, want de vogeltjes in't bosch hadden alles opgepikt. Zoo gingen ze al dieper het bosch in, hoe moede en hongerig ze ook waren. Ze waren op't punt van bezwijken, toen ze ten laatste bij een huisje kwamen, dat heelemaal van peperkoek was gebouwd. De hongerige kinderen begonnen dadelijk te smullen. Op eens riep een stem van binnen:

„Knipper, knapper, knuisje, wie knabbelt aan mijn huisje?"

De kinderen antwoordden: „de wind, de wind, het hemelkind" en bleven ferm dooreten. Op eens ging de deur open, een oud moedertje trad naar buiten en noodigde de kinderen binnen te komen. Hier kregen ze alles wat ze maar lustten, en 's avonds werden ze in een helder, zacht bedje gebracht.

Eer de dag aanbrak, greep de oude het arme Hansje en sloot hem in den stal op, want ze was van plan hem vet te mesten om hem later te braden en op te eten. Of Grete ook smeekte en bad, het hielp niets. Ze moest al het werk doen, en kreeg niet eens genoeg te eten. Dagelijks ging de oude naar den stal en dan moest Hans zijn vinger laten zien, want zij wilde onderzoeken, of hij al vet was. Maar Hans stak altijd een beentje, dat hij van Grete had gekregen, naar buiten, en het oudje verwonderde zich dat de knaap bij al het goede eten niet dikker werd.

Ten laatste verloor ze haar geduld. Hans zou den volgenden dag gebraden worden. De oven werd aangelegd en deeg voor koeken werd gereed gemaakt. Grete zou in den oven kruipen om te probeeren, of die al heet genoeg was. Grete hield zich echter of ze niet wist, hoe ze doen moest, en vraagde of de oude hel haar voordoen wilde. Dat deed deze ook. Maar Grete, ook niet lui, duwt haar er heelemaal in en sloot de deur, zoodat de oude zelf verbranden moest. Hierop bevrijdde Grete haar broertje, vulde haar schortje met peperkoeken van het huisje en toen gingen beiden op weg naar huis.

De vogeltjes vlogen voor hen uit en wezen hun den weg, als dank voor de uitgestrooide broodkruimels. Na lang loopen kwamen ze bij een beek, waar geen brug over lag. En doorwaden konden ze die ook niet, daartoe was ze te diep. Maar een eendje hielp hen uit den nood. Een voor een nam die hen op den zug en bracht hen aan den overkant. Spoedig waren ze op den bekenden weg en al heel gauw waren ze tehuis. Wat was er nu een blijdschap, nu de ouders hun kinderen weder bij zich hadden. Alle nood nam ook nu een eind, want de stukken koek, die de kinderen medegenomen hadden, veranderden in goud en edelgesteenten.

De gelaarsde kat.

De zoon van een armen molenaar bezat niets anders dan een slimme zwarte kat. Die zei op een zelleren dag: „Hoor eens, Joris, laat me een paar laarzen aanmeten en een tasch voor me maken, en je zult zien, dat ik voor ons beiden fortuin maak.“ Dat kwam Joris wel wat onbegrijpelijk voor, maar hij wist dat zijn poesje een slimme guit was, en daarom dacht hij: „ik zal de kat zijn zin maar geven.“

Welgemoed hing poes den zak om de schouders, trok de nieuwe stappers aan en ging naar het bosch waar hazen en patrijzen in overvloed waren. In den zak had hij heerlijke kruiden, en als er dan een snoepachtig haasje op afkwam, was het met 't haasje gedaan. Zonder medelijden werd het gedood. Dan bracht poes het wild in de keuken van 't koningspaleis en zei: „Compliment van den Markies van Carabas, hier was een haasje dat hij den koning als bewijs van trouw en gehechtheid aanbood.“ Dat ging zoo verscheidene weken achtereen. Hazen en patrijzen kwamen in menigte bij den koning als een bewijs van eerbied van den markies.

Op zekeren keer was Joris voornemens een bad te nemen in de rivier, toen juist de koning die met zijne dochter, een prachtig mooie prinses, een rijtoertje maakte, den kant van Joris uit kwam rijden. Van deze gelegenheid maakte de slimme kat gebruik. Toen de koets dichtbij was gekomen, begon hij zoo luid mogelijk te roepen:

„Help, help, mijn meester, de Markies van Carabas, verdrinkt.“ De Koning liet het rijtuig stilhouden, keek uit de koets, en herkende de kat, die hem zoo veel lekkere wildboutjes bezorgd had. Hij zond daarom terstond een paar heeren van zijn gevolg om den Markies ter hulp te snellen. Daar had de kat juist op gewacht. Nederig naderde hij de koets en verzocht om wat kleeren voor zijn meester, want er waren dieren geweest, die de kleeren gestolen hadden, tijdens de markies een bad nam.

De koning liet door een bediende een prachtig stel kleeren uit het slot halen, en het duurde niet lang of Joris stond als Markies van Carabas voor den koning. Wegens zijn knap en bescheiden uiterlijk was ook de prinses met hem ingenomen. Hij moest in de koets komen zitten en mocht aan den rijtoer deelnemen.

De kat liep echter vlug vooruit en beval alle menschen die op den weg waren, waar de koning voorbij kwam, te zeggen, dat de weiden en korenvelden langs den weg het eigendom waren van den Markies van Carabas. „Want“, zei hij, „doe je dat niet, dan laat ik je tot frikkedellen hakken en opeten.“

Toen werden de menschen bang en als de koning stil hield en vroeg van wien alles was, dan antwoordden ze eenstemmig:

„Dat is van den Markies van Carabas, onzen goeden meester.“ De Koning verheugde zich bijzonder over den rijkdom van zijn nieuwen vriend en maakte hem daarover veel complimenten. Onderwijl was de kat gekomen aan het kasteel van een machtigen toovenaar, die eigenlijk de eigenaar was van al die weiden en velden. Op hoogen toon verzocht hij binnengelaten te worden, en toen hij binnen was vroeg hij heel beleefd of 't waar was dat de toovenaar de kunst verstond zich in een leeuw of eenig ander dier te veranderen.

De toovenaar, die zeer verbaasd was over deze vraag, was echter no gal in een goed humeur en veranderde zich terstond in een vreeselijken leeuw, zoodat de kat bang werd en zoo gauw mogelijk in het verste hoekje vluchtte. Gelukkig duurde de schrik niet lang, want de toovenaar stond weer in zijn oude gestalte voor hem, en barstte in een schaterlach uit. „Ja“, zei de kat, „lach maar, in een muis kunt ge u toch niet veranderen.“

„Dat kan ik ook,“ zei de toovenaar en dadelijk liep hij als een muisje over den grond. Maar poes niet lui, springt toe en vreet het muisje met huid en haar op.

't Was meer dan tijd, want juist reed de koning met zijn gevolg het plein van 't kasteel op, en poes had juist nog de tijd, gauw naar beneden te vliegen, den koning in het kasteel van den Markies van Carabas welkom te heeten en desen te verzoeken, daar het juist etenstijd was, het middagmaal hier in 't kasteel gebruiken.

De koning was zoo vriendelijk de uitnoodiging aan te nemen. De kat geleidde nu den Koning, de prinses en zijn meester, Joris van den molenaar, in de zaal waar een tafel keurig gedekt stond. Want de toovenaar had toevalligerwijze eenige vrienden uitgenoodigd bij hem te komen eten. Maar daar de kat hem opgegeten had stond alles nog onaangeroerd, en de markies van Carabas en zijn gasten smulden heerlijk van het lekkere maal. De krachtige wijn bracht het geheele gezelschap in een vroolijke stemming.

De Koning was zoo verrukt over den rijkdom en de vriendelijkheid van den markies, dat hij hem zijne dochter tot vrouw gaf. De bruiloft werd ook spoedig met groote pracht en wijdschen luister gevierd en duurde verscheidene weken achtereen.

Aldus werd door de slimheid van de kat de arme molenaarszoon in een rijken prins herschapen, en Cater, toen de koning dood was, een machtig vorst. —

C. Offterdinger p.

Vrouw Holle.

Er was eens eene weduwe, die twee dochters had. De eene was leelijk en lui, de andere mooi en vlijtig. De moeder hield het meest van de leelijke, omdat die de oudste was; de jongste moest al het zware werk doen. En als in huis alles in orde was, moest ze aan de deur gaan zitten om te spinnen.

Ze werkte daar zoo vlijtig, dat dikwijls het bloed bij haar vingers neerliep. Toen ze op een keer het bloed van de spoel wilde afwasschen, viel deze haar uit de hand in den diepen put. Zonder spoel durfde ze niet naar haar moeder toe en in haar angst sprong ze het verlorene achterna.

Maar toen ze op den bodem daarom kwam, stond ze op eens op eene groene weide. Na een poosje was het juist of 't naar versch brood riekte, en ze hoorde heel duidelijk uit den oven een stem: „Neem me toch, 'k verbrand anders nog."

Ze haalde daarom al het versche brood er uit en zette die brooden naast elkander neer om koud te worden. Even daarna riepen de appelen van een boom:

„Schud ons er af, want we zijn juist rijp."

Ook dat deed het vlijtige meisje; ze schudde de appelen van den boom, legde ze netjes op een hoopje bijeen en ging weer aan't zoeken. Maar de spoel vond ze niet. Nu kvam ze bij een huisje. Daar keek een oud vrouwtje uit en dat had zulke groote tanden, dat het meisje hard weg wou loopen, zoo bang was ze. Het oudje riep haar echter erg vriendelijk en zei:

„Kom maar binnen, als je goed voor mij werkt, zul je 't zoo goed hebben, alsof je mijn eigen kind bent. Vooral moet je mijn bed goed opschudden, want als de veeren dan zoo rond vliegen, zeggen de menschen: „kijk, het sneeuwt, en daar houd ik van, want ik ben vrouw Holle." Het meisje beloofde alles te doen en bleef bij de oude vrouw. Ze deed goed haar werk en ook vrouw Holle hield hare belofte. Eten en drinken was er in overvloed en altijd was er wat te smullen.

't Duurde echter niet lang af het meisje verlangde naar haar moeder terug. Ze vroeg daarom aan het oudje of ze weggaan mocht. Vrouw Holle vond het goed. „Want," zei ze, „die naar huis verlangt, heeft ook een gevoelig hart, die houdt het in vreemde landen niet uit. En daar je mij zoo trouw en gewillig gediend hebt, zal ik er je ook voor beloonen."

Ze nam het meisje nu bij de hand, om haar zelf naar boven te brengen, en bracht haar bij een groote poort. Toen de poort open gedaan werd en het vlijtige kind juist in 't midden daarvan was, kwam er een goudregen op het verbaasde kind neerdalen, en al dat fonkelende goud bleef aan haar hangen, zoodat de glans ver te zien was. Vrouw Holle stond nog aan haar deur, knikte het lieve kind vriendelijk goedendag en ging toen naar binnen. Nu ging de poort ook dicht. Het meisje ging een prachtigen marmeren trap op en stond al heel gauw voor de deur van haar moeders woning. Ze werd met open armen ontvangen, omdat ze zoo heelemaal met goud bedekt was, en de haan, die bij de pomp zat, klapte, toen hij haar zag, van pleizier met zijn vleugels en riep: „Kukeleku, ons gouden meisje is er nu."

Nadat het meisje aan haar moeder had verteld wat ze ondervonden had, wou deze ook zoo'n gelukje voor haar oudste dochter hebben. Ze beval haar te spinnen hot de vingers begonnen te bloeden, dan de spoel te wasschen en in de put te springen. Dat deed de luie dochter ook, maar daar haar vingers niet aan 't bloeden gingen door haar langzaam werken, krabde ze zich met de spoel, wierp deze in de put en sprong er ook in. Precies als haar zusje kwam ze ook op de groene weide. Toen 't brood en de appelboom riepen, ging ze maar voort net of ze niets hoorde. Brutaal weg stapte ze bij vrouw Holle binnen en bood deze terstond haar dienst aan.

Den eersten dag deed ze ook gewillig alles wat vrouw Holle haar gelastte. Den tweeden dag reeds viel het haar te moeilijk en bromde ze achter den rug van 't oudje. Vervolgens wou ze niet zoo vroeg opstaan, en het bed opmaken dat beviel haar in 't geheel niet, dat moest vrouw Holle maar liever zelf doen, als ze daar zooveel van hield.

Dat luieren beviel het oudje niet lang. Ze zei tegen het meisje dat ze haar niet langer wilde houden en ze maar weer naar haar moeder en zuster terug moest gaan. Ze nam het meisje bij de hand en bracht haar aan de groote poort.

Toen de luie nu trotsch er door ging en op den goudregen hoopte, viel er een zwarten kleverigen regen van teer, die op haar hangen bleef. „Dat is nu jou loon," zei vrouw Holle, „en als je je niet verbetert, dan zal je heele leven lang die teer aan je blijven kleven." Toen deed ze de deur dicht en het meisje moest een smerige trap op, waardoor ze met veel moeite thuis kwam. „Kukeleku, daar is het luie juffertje nu," kraaide de haan bij de pomp, en er kwamen een boel menschen toeloopen die de luie meid uitlachten en den spot met haar dreven. Ze bleef haar leven lang met teer zitten, want nooit kreeg ze lust in 't werken.

Munchhausen.

In zeker vroolijk gezelschap bevond zich ook eens de wereldberoemde Vrijheer van Munchhausen. Toen men van alle kanten bij hem aandrong, enkele lotgevallen te vertellen, begon hij:

„Toen ik in Rusland reisde bevond ik mij 's winters eens te paard op eene onafzienbare vlakte. Alles was met sneeuw bedekt, geen boom, geen struik, geen woning was te zien, en het begon al donker te worden. Ik nam een kort besluit, steeg van het paard, bond het dier vast aan een stompje, dat boven de sneeuw uitstak, en ging naast mijn paard liggen, waarna ik spoedig insliep.

Toen ik den volgenden dag wakker werd, was ik niet weinig verwonderd, midden op een kerkhof te liggen. Mijn paard zag ik hangen aan de spits van een kerktoren. Het dorp was door de sneeuw bedekt geweest; nu had het 's nachts gedooid, en ik was naar beneden gezonken met de sneeuw. Wat ik voor een boomstompje had aangezien, was de spits van den kerktoren. Ik greep spoedig een pistool, mikte op den halster en schoot dien stuk, zoodat mijn paard spoedig op vasten grond kwam.

Een andere keer op de jacht zijnde, zag ik op een meer een troep wilde eenden, die ik graag allemaal wou hebben. In mijn weitasch had ik nog een stuk spek, dat bond ik aan een stevig touw en wierp nu het lokaas uit. De eerste eend slikte het spek door, en omdat dit zoo vet was, gleed het door de ingewanden. De tweede hapte het nu op, en zoo ging het voort, tot allen aan 't touw geregen waren. Nu trok ik ze aan land, wikkelde het touw een paar malen om mijn lijf en ging naar huis. Toen had er wat vreemds plaats. De eenden waren van den schrik bekomen en vlogen met mij in de lucht. Ik verloor mijne bezinning niet, maar stuurde met armen en beenen den weg op naar mijn huis. Boven mijn huis trok ik een voor een de eenden naar mij toe, draaide ze den nek om, en daalde zoo zoetjes aan door den schoorstoen in mijne kamer.

Op een keer had ik al mijn kruit verschoten, toen ik een hert voor mij zag. Dadelijk nam ik een hand vol kersepitten, laadde daarmee mijn geweer en schoot die het dier in den kop. Het hert, dat ernstig getroffen was, wist evenwel te ontkomen. Toen ik een paar jaren later weer op de jacht was in hetzelfde bosch, werd ik verrast door een kolossaal hert, dat op zijn kop een grooten kerseboom had staan. Behalve een lekker boutje had ik meteen een heerlijk nagerecht, want de boom zat vol met de mooiste kersen.

Ten slotte ging ik onder dienst en maakte den veldtocht mede tegen de Turken. Wij belegerden eene stad, en de generaal meende, dat ze alleen dan ingenomen kon worden als we een goede teekening van de vesting bezaten. Ik bood mij aan die te verschaffen en ging op een afgeschoten kogel zitten. Toen ik op den kogel zat, teekende ik vlug de vesting af en sprong, om weer terug te komen, gauw van mijn kogel op een die uit de vesting werd afgeschoten, en kwam zoo behouden weer bij de mijnen aan.

Tot mijn spijt werd ik gevangen genomen en als slaaf aan den sultan verkocht, die mij tot bijenherder aanstelde. Op zekeren avond zag ik, dat twee beren een bij hadden aangevallen, om haar van haar honig te berooven. Ik pakte mijn zilveren bijl, en gooide dien naar de dieren, om ze althans op de vlucht te jagen. Het gelukte mij ook. Maar ik gooide zoo geweldig, dat de bijl in de maan terecht kwam.

Om nu weer mijn bijl terug te krijgen, plantte ik gauw een Turksche boon, en daar deze dadelijk vreeselijk sterk groeide, klom ik daar langs naar de maan. De bijl was echter niet gemakkelijk te vinden, want op de maan schitteren alle dingen alsof ze van zilver zijn. Eindelijk werd mijne moeite beloond en vond ik mijn bijl. Maar wat schrikte ik, toen ik terugkeeren wilde, en den boonstengel verdroogd zag. Toen moest ik een lang niet gemakkelijk werkje doen. Van stroohaksel vlocht ik een touw, zoo lang ik maar kon, bond het aan een punt van de maan vast en liet me toen maar zakken.

Het touw was nog veel te kort, en daarom kapte ik met mijn bijl, telkens het touw boven mij af en knoopte het van anderen weer vast. Hierdoor was het touw bros geworden, en toen ik bij de wolken kwam brak het, zoodat ik als de wind zoo snel naar beneden ging en een gat in den grond viel, dat minstens 10 el diep was. Maar daar ik nogal sterk ben, was dat niet zoo erg. Ik pakte mezelven bij de haren, en met een beetje inspanning, trok ik me zoo er uit. Den volgenden dag gebruikte ik een list, om me de beren van 't lijf te houden.

De dissel van een wagen bestreek ik met honig, schuilde in de nabijheid weg en wachtte af, wat er gebeuren zou, Spoedig komt Bruintje te voorschijn, besnuffelt den disselboom, en gaat zoo gulzig aan 't likken, dat de disselboom hem heelemaal door 't lichaam ging. Nu zat hij vastgespiest. Dadelijk kwam ik toeschieten, sloeg een spie in 't voorste deel van den dissel, en de beer was gevangen.

De sultan, die er bij toeval op aan kwam, lachte zich half ziek en schonk mij de vrijheid. Terstond begaf ik mij op reis, en kwam zonder bijzondere ontmoetingen behouden in mijn vaderland terug.

De Sneeuwkoningin.

IN eene groote stad woonden twee buurkinderen, Koert en Elsje. Zij hielden zooveel van elkander, dat ze steeds tezamen leerden en speelden. Het prettigst vonden ze het, in een prieeltje te zitten, dat ze zelf gemaakt hadden en daar elkaar sprookjes te vertellen. Was het winter, dan gingen ze sleedje rijden, maakten een sneeuwpop, en zoo al meer.

Kleine Koert mocht dan graag voor't raam staan om naar het vroolijk dansen der neervallende sneeuwvlokken te zien. Hij wou graag weten waar die zachte witte vlokken eigenlijk vandaan kwamen, en vraagde er zijn moeder naar. Lachend vertelde moeder hem dat 's zomers de nijvere bijtjes van de eene bloem naar de andere vlogen, om honig te verzamelen. 's Winters dan waren alle bloempjes dood en rustten de bijen uit. Nu had de goede God bloemen van ijs op de glazen laten bloeijen, en kwamen in plaats van de bijtjes, de vroolijke sneeuwvlokken, opdat 't ook 's winter mooi zou zijn op aarde. „En," zoo eindigde de moeder, „als je eens een heel mooie, groote vlok ziet, dan heb je de sneeuwkoningin gezien, die over haar volk heerscht, juist als de bijenkoningin in de korf."

Dat leek den kleinen Koert. Hij schoof zijn stoeltje bij het raam, ging er op staan en keek maar naar dat aardige gewarrel. Op eens valt een heel groote vlok neder en bleef vlak voor hem liggen. Onafgebroken tuurde Koert erop. Plotseling wordt de vlok grooter en grooter en verandert in eene prachtige vrouw met schitterend witte kleeren aan. Ze glimlacht en werpt een glinsterende ster naar den kleinen Koert, maar die smolt toen hij er naar greep. Daarop wenkte ze hem toe en verdween. Den heelen nacht droomde hij enkel van de sneeuwkoningin, want dat hij haar gezien had, geloofde hij vast en zeker.

Den volgenden dag liep hij, zoo gauw hij kon, naar buiten om de sneeuwkoningin weer te zien. Toen hij nu zoo naar de sneeuwvlokjes keek, kwam er een prachtige slede aan, waarin een schoone vrouw zat, met een witten pels om.

„Ziezoo," dacht Koert, „ik ga mee, hoor."

Hij bond zijn sleedje aan de groote slede vast, en nu ging het er van door. Ze gingen zoo gauw, dat Koert zijn sleedje niet meer losmaken kon. Of hij al riep, dat hielp niemendal, op de eenzame heide kon niemand hem hooren. De sneeuwkoningin, want dat was de vrouw, die in de slede zat, tilde hem eindelijk bij zich in de slede, en bedekte hem met een warmen zwanenpels.

Toen ze eindelijk stil hielden, waren ze in een wonderschoon ijspaleis. De sneeuwkoningin droeg hem zelf naar binnen, en toen ze zag dat hij rilde van koude, kuste ze hem op 't voorhoofd. Nu voelde hij geen koude meer en dacht niet meer aan zijn moedertje of aan Elsje.

Hij had het er best in 't ijspaleis. De sneeuwkoningin gaf hem veel mooi speelgoed, dat ze van hare reizen had medegebracht. Maar al dat moois gaf hem lang zoo veel pleizier niet, als hij thuis in zijn prieeltje had gehad. Zijn hart was angstig geworden door de kus van de sneeuwkoningin.

Terwijl Koert in 't ijspaleis was, waren zijn moedertje en Elsje thuis erg bedroefd. Ze zochten naar hem in de diepe sneeuw, en toen ze hem niet vonden, dachten ze, dat hij in de rivier verdronken was.

Op zekeren dag ging Elsje stilletjes uit om Koert te zoeken. Toen het avond werd, ontmoette ze eene oude vrouw en vroeg haar om hulp. De oude was echter eene booze toovenaarster, die van plan was het meisje te dooden en nam haar mede naar huis.

Herta, de kleindochter van de oude vrouw, vond Elsje echter zoo'n aardig kind, dat ze haar grootmoeder vroeg ze maar te laten leven, om er mede te kunnen spelen. Dit geschiedde dan ook.

Toen de grootmoeder sliep vroeg Herta aan de boschduiven waar kleine Koert was. Deze vertelden dat de sneeuwkoningin hem meegenomen had naar haar paleis in Lapland. Herta riep nu een rendier om Elsje daarheen te brengen. Ze gaf beide de noodige levensmiddelen en liet ze in 't geheim ontsnappen. Een paar dagen later had Elsje ook inderdaad het ijspaleis bereikt. Hoe koud het ook was, toch ging het kind het paleis binnen, tot ze Koert vond, die daar in een hoekje zat en met speelgoed van ijs aan 't spelen was.

Elsje juichte van vreugde, toen ze haar lief speelmakkertje ontdekte. Ze viel hem om den hals en kuste hem. Koert herkende haar echter niet, want hij had, al wat er vroeger gebeurd was, vergeten. Elsje hield evenwel niet op met kussen en besproeide hem met heete tranen. Deze deden dan ook de ijskorst smelten die om zijn hart zat, en hij herkende zijn lief Elsje weer.

„Waarom ben je zoo lang weggebleven," zei hij, „en waar ben ik?" Elsje antwoordde niet terstond, maar nam hem spoedig mee uit het ijspaleis, want ze was bang, dat de sneeuwkoningin terugkomen zou. In plaats van een, stonden er nu twee rendieren buiten te wachten. De kinderen gingen er op zitten, en nu ging het vooruit. Na eenige dagen kwamen ze gelukkig in hunne woonplaats aan. Wat waren de ouders blijde, toen ze hun kinderen weder bij zich hadden, die ze dood waanden.

Als Koert en Elsje weer in het prieeltje zaten, spraken ze nog dikwijls van hun verre reis, en waren maar wat blijde, dat ze weer thuis waren.

Genoveva.

In Brabant woonde een machtige, edele graaf met eene schoone dochter, die Genoveva heette. Nu gebeurde het, dat de graaf door zijn nabuur werd aangevallen en tegen hem ten strijde moest trekken. Hij keerde als overwinnaar terug, in gezelschap van graaf Siegfried, die den graaf in den strijd het leven gered had. Graaf Siegfried vroeg en verkreeg de hand van Genoveva, en na de bruiloft nam hij haar mede naar zijn slot aan den Rijn.

Op zekeren avond toen Siegfried en Genoveva rustig bij elkander zaten klonk er op eens trompetgeschal en werd den graaf opgedragen deel te nemen aan den strijd tegen de Sarracenen. In allerijl werd alles gereed gemaakt voor den tocht en den volgenden ochtend nam Siegfried afscheid van zijne bedroefde Genoveva.

Nu brak er een treurige tijd aan voor de gravin. Ridder Golo, die door den graaf was aangesteld om diens bezittingen te besturen, was een ontrouw dienaar. Hij gedroeg zich net alsof hij heer en meester was, en toen Genoveva hem daarover onderhield, werd hij boos en besloot hij zich te wreken. Golo schreef aan graaf Siegfried, vertelde allerlei leelijke dingen, die niet waar waren en liet de gravin in de gevangenis zetten.

Zoo zat Genoveva reeds maanden lang in de gevangenis, toen ze een kindje kreeg, dat ze Smarterijk noemde, omdat ze dit gekregen had toen ze in de grootste droefheid van haar leven verkeerde. Golo besloot nu moeder en kind te dooden. Den volgenden dag zouden zij sterven. Te middernacht echter klopte Bertha, de dochter van den torenwachter aan 't kleine raampje der gevangenis en deelde haar het plan van Golo mede. „Als ge nog iets wenscht, zeg het mij dan," zei het trouwe meisje, „ik zal het voor u volbrengen."

Nu schreef Genoveva een brief aan graaf Siegfried, betuigde daarin haar onschuld en verzocht genade voor haar moordenaars, evenals zij hem vergaf. Zij hoopte dat hij nooit weer iemand ter dood zou veroordeelen zonder hem gehoord te hebben. Dezen brief gaf zij door het raampje aan Bertha, om dien aan graaf Siegfried te overhandigen bij zijne terugkomst. Al spoedig kwamen nu twee gewapende mannen, die Genoveva door een onderaardschen gang medevoerden, en toen ze die uitkwamen, stonden ze midden in 't bosch. Hier moest Genoveva sterven.

Maar omdat ze zoo dringend bad besloten de mannen haar te laten leven. Ze moest echter zweren dat ze nooit uit het bosch zou te voorschijn komen en naar eens menschen woning zou gaan. Dat deed de gravin en liep dag en nacht door om naar een plaats te zoeken, waar ze met haar kind kon blijven. Eindelijk vond ze een hol in een rots en besloot daar te wonen. Behalve wat wortelen had ze nog niets gebruikt, en ze was met haar kind op 't punt van honger en dorst om te komen.

Ze bad daarom vurig om uitkomst. Door het gebed gesterkt ging ze naar buiten om eenige boschbessen te zoeken. Maar nauwelijks stond ze buiten het hol of daar kwam een hert, om in 't hol te gaan slapen. Genoveva lokte haar met vriendelijk toespreken, liet het kind de melk van het hert drinken en dronk ook zelf daarvan.

Zoo voedden Genoveva en haar kind zich met de melk van het hert en met bessen en vruchten, die ze in den herfst inzamelde. Jaren gingen zoo voorbij. Haar knaapje, dat goed opgroeide, was haar eenige vreugde. In dezen tijd had graaf Siegfried bijna een jaar lang ziek gelegen aan een wonde in den oorlog gekregen. De smart over den dood van zijne vrouw had de genezing vertraagd. Toen hij teruggekomen was, vond hij tal van brieven door zijne vrouw aan hem geschreven. Maar hij had er geen enkelen van ontvangen. Golo had ze geen van alle verzonden.

Toen kwam ook de trouwe Bertha en gaf hem den brief zijner gemalin. Toen hij dien gelezen had, was hij zoo woedend, dat hij den verraderlijken Golo terstond wilde dooden. Maar daar kwamen hem Genoveva's woorden te binnen: „Vergeef hem, zooals ik hem vergeef," en hij schonk hem het leven, doch liet hem naar dezelfde gevangenis brengen, waarin Genoveva zoo lang gesmacht had. Na eenige jaren besloot Siegfried eindelijk weer eens op jacht te gaan, en noodigde al zijn ridders hiertoe uit. Reeds waren er veel herten en wilde zwijnen getroffen, toen de graaf een hert vervolgde, dat hij met zijn werpspies niet had kunnen raken. Over doorn en struik vervolgde hij het dier.

Dit hert was evenwel hetzelfde, dat Genoveva en haar zoon reeds zoo lang met haar melk voedde, en zoo kwam de graaf bij het hol. Daarvoor zag hij een knaapje en een vrouw, die het vervolgde dier in bescherming namen. Siegfried stapte van het paard en vroeg: „Wie zijt gij en waar komt gij vandaan?" Want hij herkende zijne vrouw niet. „Ik ben Genoveva, uwe gemalin, en deze knaap is Smarterijk, uw zoon."

Toen was het alsof de graaf door den grond zonk, hij viel Genoveva te voet. Deze deed hem opstaan en bracht Smarterijk in de armen zijns vaders. De graaf blies nu op zijn gouden jachthoorn, riep alle jagers bijeen en stelde hun Genoveva en zijn zoon voor. Toen liet hij prachtige kleederen voor zijn vrouw halen, zette haar op een rijk getoomd paard en bracht haar aldus in triumf naar zijn slot. Hier leefden zij gelukkig en tevreden tot aan hun zalig einde.

Het peperkoekhuisje.

Er was eens eene arme vrouw, wier man lang geleden mede ten oorlog moest trekken. Nog was hij niet teruggekeerd, zoodat zij meende dat hij dood was en daarom treurde zij over hem. Nu moest zij voor haar beide kinderen, Frits en Liesje, door hard werken den kost verdienen.

Voor zij 's ochtends uit werken ging, kleedde zij haar kinderen aan, zoodat ze er helder uitzagen, en gaf ze dan hun boteram in een mandje. In dat mandje bewaarden ze in 't voorjaar de bloemen die ze vonden, 's zomers de bessen en vruchten en in het najaar de truffels. Dan nam de moeder den volgenden dag de mandjes mee naar de stad en verkocht daar wat de kinderen gezocht hadden. Het geld, dat ze hiervoor ontving, kwam haar goed te pas om haar kinderen het noodige te geven. Elken dag als Frits en Liesje naar 't bosch gingen, waarschuwde moeder: „Pas op, kinderen, dat je niet verdwaalt. Ga niet te diep het bosch in, anders wordt ge door de wilde dieren verscheurd." Maar de kinderen waren niet bang en verzekerden moeder, dat ze den weg zeer goed wisten.

Eens, het was juist een erg warme dag, vonden de kinderen minder bessen dan gewoonlijk en gingen nu dieper het bosch in. Daar kwamen ze op eens op een groote open plek, waar zoo veel mooie bessen waren, als ze nog niet gezien hadden. Toen ze genoeg geplukt hadden, waren ze moe van het zoeken en door de warmte, en gingen ze wat liggen slapen.

Op eens werden ze wakker door een onweer. De regen viel in stroomen neer en het was erg donker geworden; nu en dan verlichtte het weerlicht den omtrek. De kinderen waren erg bang en Liesje begon daarvan te schreien. Ze dwaalden nu lang in het duister rond, tot ze niet meer konden loopen, zoo moe als ze waren. Van vermoeidheid vielen ze in slaap, die hun verkwikking aanbracht.

Toen ze wakker werden stond de zon hoog aan den hemel. Van het onweder van gisteren was niets meer te bespeuren. Uren lang doolden ze rond om een bekenden weg te vinden, maar het was vergeefsch, al dieper en dieper gingen ze het bosch in. Eindelijk moesten ze, om hun honger te stillen, de geplukte bessen opeten. Ze wisten niet wat ze beginnen zouden en dachten, dat ze nooit meer hun lieve moeder zouden weerzien.

De zon ging reeds onder en de schemering viel toen de kinderen op een minder dicht begroeide plek kwamen. Hier stond een aardig huisje. Verheugd gingen de kinderen er op af, in de hoop er wat te eten te krijgen en er den nacht te kunnen doorbrengen.

Maar wat keken ze vreemd op, toen ze dicht bij het huisje waren, en zagen, dat het heelemaal van peperkoek en suiker was gebouwd! De muren waren van peperkoek met amandelen, de ramen van suiker, waar men doorheen zien kon en het dak van chocolade. Frits en Liesje juichten van pleizier en begonnen er maar dadelijk van te eten, om hun honger te stillen. Toen ze genoeg gegeten hadden vulden ze nog hun zakken en mandjes, om onderweg nog iets te eten te hebben.

Op eens hooren ze vreeselijk brullen, en uit een der ramen kijkt een grimmige beer naar buiten. De kinderen maakten dat ze weg kwamen, en de beer hen achterna.

Gelukkig kon de beer niet zoo gauw loopen als de kinderen. Maar wat werden ze bevreesd, toen ze bij een beek kwamen, die zoo diep was, dat ze er niet door konden loopen! Terwijl ze daar nu in den hoogsten angst stonden, was de beer al heel dicht bij en dreigde hen met zijn knuppel.

Van schrik wisten de kinderen niet, wat ze doen zouden, toen ze zeven eendjes zagen die kwamen aanzwemmen. Dadelijk riepen de kinderen:

„Eendje doe ons pleizier, en zwem vlug naar hier,
Maak gauw een brugje, van je rugje."

De eendjes kwamen nu vlug naderbij en gingen zoo naast elkander in 't water, dat ze een heusch bruggetje vormden. Frits en Liesje liepen spoedig over het bruggetje en loosden een zucht van verlichting, toen ze in zekerheid waren. Toen de beer bij de beek kwam en zich ook op het eendenbruggetje waagde, zwommen de diertjes van elkander af, de beer viel in 't water en verdronk.

Frits en Liesje gaven nu de eendjes stukjes koek en suiker van het huisje, dankten wel voor de vriendelijkheid en gingen op weg naar huis. Ze hadden ook nog niet lang geloopen of ze kwamen op een bekenden weg en al heel gauw stonden ze voor hunne woning.

Toen ze binnenkwamen, was er groote vreugde. Hun lieve vader was gezond en wel teruggekomen en kon voor vrouw en kinderen zorgen. Ze omhelsden en kusten elkander en leefden vergenoegd tezamen.

De kaboutermannetjes.

Jaren en jaren geleden, toen de kaboutermannetjes en andere dwergen nog bij de menschen kwamen, was het vooral de stad Keulen aan den Rijn, waar ze in menigte te vinden waren. Als de inwoners der stad lagen te slapen, dan werkten de kaboutertjes vlijtig voor hen.

De dikke bakker was wat lui uitgevallen. Hij ging bij tijds naar bed, maar vergat 's nachts op te staan, want de bakkers bakken altijd 's nachts, opdat de menschen 's ochtends versch brood krijgen. Kwam de bakker zelf niet in de bakkerij, de knechts deden het nog minder, en de Keulenaars zouden geen versch brood gehad hebben, als de kaboutermannetjes er niet geweest waren. Heel vlug kwamen ze voor den dag en gingen stil en bedaard aan 't werk. Sommigen maakten den oven warm, anderen haalden meel en kneedden het deeg, weer anderen schoven het brood in den oven en haalden het gebakken brood er uit, — ze werkten zoo lang tot de dag aanbrak, en dan verdwenen ze op eens. Kwam de bakker 's ochtends met zijn knechts in de bakkerij, dan was al het werk al gedaan. De versche brooden en broodjes lagen al af te koelen en waren al gerangschikt, zoodat men ze dadelijk aan de klanten kon rondbrengen of in den winkel verkoopen.

Ook de timmerman werd vlijtig geholpen. 's Nachts kwamen de dwergjes en gingen ijverig aan 't werk. De balken werden gelijk gehakt, de planken gezaagd en geschaafd, alles werd nauwkeurig afgemeten, dat het precies uitkwam en het timmerwerk zoo in orde gebracht, dat de knechts niet anders te doen hadden dan de deelen in elkander te zetten.

De wijnkoopers kregen ook hulp van de kabouters. Was de kuiper bij het vat in slaap gevallen, terwijl zijn werk nog niet af was, dan waren de kleine handjes druk aan 't werk. Ze zwavelden de vaten, vulden uit de groote okshoofden de kleine vaatjes, en verzorgden den wijn. Ook keken ze zorgvuldig de vaten na, of ze wel goed in orde waren. Was er een hoepel los, of een stuk gesprongen, dan waren ze er terstond bij met hun gereedschap en brachten alles zoo spoedig mogelijk in orde. En als de kuiper dan weer wakker werd, dan was zijn werk al afgedaan, en kon hij doorgaan met slapen.

Bij den slager ging het precies zoo. Baas en knecht gingen maar slapen en dachten: „Morgen, zullen we ons werk wel doen." De kaboutertjes gingen 's nachts echter aan 't werk; het varken werd schoongemaakt en in stukken gehakt. Het vleesch werd fijngehakt met peper, zout en het verdere benoodigde voorzien en dan werd er worst van gestopt. Kwam de baas dan 's ochtends te voorschijn, dan hingen worst, spek en hammen al in de rookkamer. 't Ging zoo heel gemakkelijk en vlug om zijn klanten te bedienen. Hij had niets anders te doen, dan het vleesch te leveren en het geld in ontvangst te nemen. Werk en moeite had hij er niet aan gehad.

De burgemeester had eens een fijn pak besteld bij den kleermaker en wou dat dit zeer spoedig af was, omdat hij het noodig had voor een partij, die gegeven zou worden. Nu moest de kleermaker zoo hard werken als maar eenigszins mogelijk was. Maar hoe ijverig hij ook werkte met zijn knechts, de arbeid vorderde maar niet. Ten laatste gooide hij verdrietig het werk neer en gaat naar bed even als zijn knechts. De vrouw van den kleermaker denkt: „'t Kan me ook weinig schelen, of mijn man werkt, de kaboutertjes zullen wel een handje helpen." Nu was ze wat erg nieuwsgierig uitgevallen en had graag de kaboutermannetjes eens gezien. Ze strooide daarom erwten op den grond en hoopte dat de een of ander daarover zou struikelen en vallen. Ze ging nu met kleeren en al op bed liggen om terstond bij de hand te zijn, als ze eenig gerucht hoorde.

Toen nu alles in huis sliep, kwamen de kaboutertjes te voorschijn en stapten voorzichtig over de erwten heen, die op den grond lagen. Sommigen begonnen aan de kleeren te werken, anderen waren met het garen bezig en weer anderen waren met de el aan 't meten, of alles wel de rechte maat had. Een was er bezig met het persen van 't goed. Hij had het persijzer in de hand, en zorgde dat alles behoorlijk glad was. Toen hij nu het persijzer wilde neerzetten, struikelde hij over een erwt en viel met zijn ijzer op den grond. Dit veroorzaakte nogal leven. Dadelijk was de vrouw wakker, stak gauw een kaars aan en ging vlug de trap af naar de werkplaats. Zoodra de kabouters hoorden loopen en 't licht zagen, gingen ze snel op de vlucht. Door hun haast letten ze niet op de erwten en zoo vielen de arme ventjes op den grond. Een viel van de trappen in een leeg vat, een ander, die zich aan den bezem wilde vasthouden, viel met bezem en al op den grond, en het duurde een heel poosje, eer ze allen verdwenen waren.

De vrouw van den kleermaker had wel haar zin gekregen en de kabouters gezien, maar meteen ook de mannetjes verjaagd, want sints dien tijd kwam geen enkele meer voor den dag. De menschen moesten van toen af zelf al het werk doen, hoe zwaar dat ook viel. En al had men spijt over hun verdwijnen, het hielp niets, niemendal.

De oorlog tusschen de kikvorschen en de muizen.

In den tijd, dat de dieren nog spreken konden, regeerde in 't kikvorschenrijk koning Blaaskaak. Toen het zomer was gaf deze koning eens een groot feest. Prachtig aangekleed ging men in grooten optocht naar het feestterrein. Voorop ging koning Blaaskaak met zijne gemalin Hoepsa en zijne kinderen.

Eerst opende de koning het feest met een mooie redevoering en toen begonnen de verschillende wedstrijden. In 't riet zaten de beroemdste zangers en zongen om het mooist, de andere feestvierenden voerden den muggendans uit. Terwijl allen druk aan 't feestvieren waren, kwam op eens een kleine kikvorschjongen aanhollen, die hijgende vertelde, dat uit het naburige bosch vijf vreemde kleine mannetjes waren aangekomen, die aan den oever van't meer zaten, en zoo vreeselijk dronken, om bang te worden, dat ze al het water van het meer zouden leegdrinken.

Terstond liet koning Blaaskaak zijn generaal Groenrok roepen en gaf hem bevel met tien soldaten naar de mannetjes te gaan. Waren het vijanden, dan moest hij ze gevangen nemen, maar waren het vrienden, dan moest hij ze als gasten uitnoodigen aan 't hof te komen. Zoo vlug als de wind werd dit bevel ten uitvoer gebracht.

De mannetjes schrikten hevig, toen ze op eens door de tien kikvorsch-soldaten omsingeld werden. Maar toen de kikvorschen vernamen, dat ze met vreedzame bedoelingen kwamen, noodigden ze hen beleefd uit, deel te nemen aan de feestelijkheden. Hierop antwoordde de voornaamste van de vreemdelingen: „Heel graag neem ik uwe uitnoodiging aan, zeg daarom aan uw koning, dat ik — Snoepgraag, de muizenprins — met veel genoegen komen zal."

Begeleid door de kikvorsch-soldaten kwamen de muizen heel deftig aanstappen en groetten met hun staarten, alsof het degens waren. Zoodra de muizenprins koning Blaaskaak zag, zwaaide hij met zijn hoed en riep: „Leve koning Blaaskaak!"

Dit beviel den koning, en hij vroeg den muizenprins, of deze hem een en ander van zijn land en zijn familie wou vertellen.

„Ik ben," begon deze nu te verhalen, „de jongste zoon van koning Knagelijn. De hoofdstad van ons land heet Muizelina, en ligt aan den anderen kant van het bosch. Velen van ons volk zijn echter door onze vijanden gedood, door de katten, de uilen en de vossen."

„Ook wij," viel koning Blaaskaak hem in de rede, „zijn te water en te land niet zeker voor de visschen, de slangen en de ooievaars. Maar laten we aan die treurige dingen niet meer denken. We zullen naar mijn kasteel gaan, dat aan den overkant van 't meer ligt."

„Heel graag, zou ik met u mede gaan," antwoordde Snoepgraag, „maar ik kan niet zwemmen." — „O, als 't anders niets is, ga dan maar op onzen rug zitten, dan komen we allen wel, waar we zijn willen." Zoo gezegd, zoo gedaan. De muizen gingen op de kikvorschen zitten, en plof! daar ging het te water. De muisjes voelden zich wel niets op hun gemak, maar ze wilden toch niet toonen, dat ze bang waren.

Op eens komt er een waterslang uit het water te voorschijn! De kikvorschen, benauwd als ze waren, dachten niet meer aan hun gasten, en doken onder, zoodat de muisjes verdrinken moesten.

Middelerwijl had koning Knagelijn zijn zoon laten zoeken, want hij dacht dat Snoepgraag op de jacht verdwaald was. Toen evenwel de boden terugkwamen, en hem de treurige tijding brachten van den dood van zijn zoon, werd hij boos, en nam hij zich voor den dood van Snoepgraag te wreken. Dadelijk liet hij aan alle muizen weten, dat hij van plan was tegen de kikvorschen op te trekken, en nu begonnen allen zich ten strijde toe te rusten. De koning zond een heraut met vier trompetters naar de kikvorschen, om hun den oorlog te verklaren.

Toen koning Blaaskaak deze tijding vernam, liet hij terstond de tuighuizen openen en vaardigde hij het bevel uit, dat alle kikvorschen, die in staat waren te vechten, zich over drie dagen aan den oever moesten bevinden.

Toen al het krijgsvolk bijeen was, ging Blaaskaak op zijn paard zitten, hield eene wapenschouwing over zijn leger, en vuurde het ten strijde aan door een mooie toespraak. Hij zag er prachtig uit in zijn krijgsgewaad, versierd met mosselschelpen en alikruikjes.

Koning Knagelijn zag er ook schitterend uit in zijn wapenrusting van blauw staal, met den gouden kroon op 't hoofd. Dapper vielen de beide legers op elkander aan, maar al spoedig begonnen de kikvorschen te wijken, want hun onbekleede lichamen waren te veel blootgesteld aan de schoten van den vijand. Midden in 't gewoel van den strijd vielen de beide koningen op elkander aan en vochten met groote verwoedheid. Knagelijn viel en Blaaskaak nam hem de kroon af. Die beleediging werd door de muizen gewroken door een verschrikkelijk moorden. Koning Blaaskaak werd zwaar gewond uit den strijd gedragen. En, daar de zwaar gewonde koning zijn soldaten ziet vluchten, wil hij zich in zijn zwaard storten, maar wordt daarin verhinderd door vorst Scharenstein, de kreeft. Deze bood hem en zijn volk hulp aan, indien hij zijn rijk terugkreeg, dat de kikvorschen hem, jaren geleden, hadden afgenomen. Met genoegen gaf Blaaskaak zijn toestemming, en nu, met de hulp van 't kreeftenleger, dat ter dege in de ooren en staarten der muizen kneep, werd na een hardnekkigen strijd, het muizenleger op de vlucht gejaagd.

Eindelijk werd de vrede gesloten. De muizen behielden hun rijk op 't veld, en de kikvorschen bleven meester in 't water.

De Rattenvanger van Hameln.

Heel lang geleden had de stad Hameln veel te lijden door de muizen, die in groote menigte de inwoners lastig vielen. De muisjes werden zelfs zoo brutaal, dat ze niet eens meer bang waren voor de menschen, en hen maar zoo voor de voeten liepen. In dezen nood raadpleegden burgemeester en verder stadsbestuur, hoe ze aan die plaag een einde konden maken. Terwijl ze druk aan 't redeneeren waren, hoorden ze op eens eene vreemde muziek, en toen ze uit het raam keken, zagen ze iets wonderlijks.

Een zonderling gekleed man liep op straat, blies een vroolijk wijsje op een fluit en begon toen te zingen:

„Ik ben bij elk bekend als zanger,
En als uitstekend rattenvanger.
Al wie mijn diensten noodig heeft,
Die help ik, mits men loon mij geeft.
Al wemelt het van ratten, muizen,
'k Verdrijf dat goedje uit de huizen,
Voor weinig geld, ik doe het graag,
Verlos ik ieder van die plaag."

Toen de raadsleden dit hoorden, lieten ze den zonderlingen vreemde op 't stadhuis komen. De rattenvanger kwam, en nu ging men aan 't onderhandelen. De gemeenteraad wilde maar honderd daalders geven, doch de vreemdeling verlangde er twee honderd. Na veel over en weerpraten kwam men overeen, dat hij dadelijk, als de ratten en muizen verdreven waren, honderd daalders zou ontvangen, de andere honderd zou hij over een jaar kunnen krijgen. De rattenvanger nam dit aan, en eischte alleen, dat vóór zonsopgang geen enkel inwoner van de stad op straat zou komen, want anders hielp zijn middel niet.

Nauwelijks begon het 's ochtends te schemeren of de rattenvanger liep door alle straten, links en rechts door de stad, terwijl hij voortdurend op zijne fluit blies. Hij werd gevolgd door een heel leger van ratten en muizen, en uit alle hoeken en gaten kwamen er nieuwe troepjes bij, die zich bij de anderen voegden. Al blazend op de fluit liep hij de rivier in, en werd daarin gevolgd door alle viervoeters, die hem achterna liepen, zoodat ze alle, zonder uitzondering, den dood in het water vonden.

Toen de rattenvanger nu den volgenden dag terugkwam om van den burgemeester het geld te halen, dat hij verdiend had, weigerde deze hem de honderd daalders te betalen. Een van de raadsleden zei: „Waarom zouden we hem zooveel geld geven, hij heeft zelf geen halve cent behoeven uit te geven. Hij heeft niet eens vergif noodig gehad. En om een uurtje op de fluit te blazen, daarvoor kan hij onmogelijk zooveel geld verlangen." Toen de rattenvanger niet langer wilde wachten en zijn geld verlangde, zei de burgemeester: „We zijn van gedachten veranderd. Tweehonderd daalders is te veel voor je moeite. Als er over een jaar geen rat of muis meer te zien is geweest, dan kun je op dien tijd honderd daalders als belooning ontvangen."

Nu werd de rattenvanger boos, en zei: „Schaamt ge u niet, uw woord te breken? Ik heb uwe stad een groote weldaad bewezen! Op welke wijze ik u van de muizen heb verlost, komt er niet op aan, als ge er maar geen last meer van hebt!"

Volgens het gevoelen van de raadsleden, was hij onredelijk boos, en ze lieten hem in de gevangenis brengen, en daarenboven nog met een ketting vastbinden. De arme rattenvanger bracht den nacht slapeloos door, en liet den volgenden morgen aan den burgemeester berichten, dat hij geen loon verlangde, als men hem maar weer in vrijheid stelde. Dit geschiedde, en de vreemdeling verliet spoedig de stad, maar nam zich voor, geduchte wraak te nemen.

Op een zondag, het was een mooie zomerdag, waren alle inwoners der stad Hameln met hun vrouwen en groote kinderen in de kerk. Alleen de kleine kinderen en de oude, zwakke mannen en vrouwen waren thuis gebleven.

Zoodra nu het gezang in de kerk klonk, kwam de rattenvanger, nam zijn fluit, blies een vroolijk wijsje en zong toen een mooi liedje, zoodat alle kinderen, jongens en meisjes, uit de huizen kwamen en hem achterna liepen. Zelfs de kleinsten, die nauwelijks op hun voetjes konden staan, liepen of strompelden hem achterna. De vroolijke deuntjes, die de vreemde man speelde, deden allen hem achterna loopen en juichend en zingend gingen allen met hem mee. Zoo ging het de poort uit, een heel eind over het land heen tot aan een berg, die de Koppenberg heette.

Hier stond de speelman stil en zag boosaardig lachend over al die kinderen naar de stad, hief dreigend de hand op en riep haar een vloek toe. Toen begon hij weer op de fluit te blazen, de berg opende zich, de rattenvanger ging er in, en alle kinderen volgden hem.

Alleen een klein kind, dat een eindje achter den troep was gebleven, bevond zich nog buiten, toen de berg op eens weer dicht ging. Dit kind liep verschrikt naar de stad terug, en vertelde aan de ouders, die thuis kwamen, wat er gebeurd was.

Huilend en schreiend liepen de moeders naar den berg, liepen er van alle kanten om heen, maar zagen nergens eene opening. De berg bleef dicht, al schreiden de ouders ook nog zoo.

Een paar dagen geleden vonden de inwoners het goed, dat de burgemeester zoo zuinig geweest was, nu echter vonden ze dat verkeerd, want waren de raadsleden niet zoo onrechtvaardig geweest, dan zou de stad die droefheid niet ondervonden hebben.